

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2009. gada 15. decembris)

par Spānijas īstenotajiem atbalsta pasākumiem lauksaimniecības nozarē, pieaugot degvielas cenai

(izziņots ar dokumenta numuru C(2009) 9971)

(Autentisks ir tikai teksts spāņu valodā)

(2010/473/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) ⁽¹⁾ un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta 1. daļu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus atbilstīgi LESD 108. panta 2. punkta 1. daļai, un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

(4) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus par attiecīgajiem pasākumiem.

(5) Spānija 2001. gada 6. jūnija un 2001. gada 20. decembra vēstulēs iesniedza vairākus apsvērumus. Komisija saņēma arī ieinteresēto personu apsvērumus. Šo personu apsvērumi tika paziņoti Spānijai, kurai bija iespēja iesniegt par tiem savus komentārus. Komentāri Komisijai tika nosūtīti 2001. gada 1. oktobra un 30. oktobra vēstulēs.

I. PROCEDŪRA

(1) Spānijas iestādes atbilstīgi LESD 108. panta 3. punktam 2000. gada 29. septembra vēstulē Eiropas Komisijai paziņoja par tiem valsts atbalsta pasākumiem lauksaimniecības nozarē, kurus Spānija īstenojusi saistībā ar degvielas cenu pieaugumu. Eiropas Komisija 2000. gada 20. novembrī faksimila sūtījumā pieprasīja papildu informāciju. Šī informācija tika nosūtīta 2001. gada 9. janvāra un 2001. gada 13. marta vēstulēs.

(2) Liela daļa paziņojumā iekļauto pasākumu tika ierakstīta nepaziņoto atbalstu reģistrā (atbalsts NN 19/2001). Pārējā šo pasākumu daļa tika iekļauta paziņoto atbalstu reģistrā (N 681/A/2000).

(3) Komisija 2001. gada 11. aprīļa vēstulē, kas paziņota 2001. gada 25. aprīlī, darīja zināmu Spānijas iestādēm savu lēmumu attiecībā uz dažiem pasākumiem uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru, kā arī to, ka Komisija uzskatīja dažus citus pasākumus par neatbilstīgiem tām prasībām, kas LESD 107. pantā paredzētas, lai atbalstu uzskatītu par saderīgu.

(6) Komisija 2002. gada 11. decembrī pieņēma daļēji negatīvu galīgo Lēmumu 2003/293/EK ⁽³⁾.

(7) Pirmās instances tiesai 2003. gada 15. aprīlī *Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid* un *Federación Catalana de Estaciones de Servicio* ⁽⁴⁾ iesniedza prasību pret Eiropas Komisiju. Prasītājs pieprasīja Komisijas lēmuma daļēju atcelšanu.

(8) Pirmās instances tiesa ar 2006. gada 12. decembra spriedumu ⁽⁵⁾ atcēla Komisijas Lēmuma 2003/293/EK 1. pantu tajā daļā, kurā ir atzīts, ka 2000. gada 6. oktobra karaļa dekrētā–likumā par steidzamiem pasākumiem lauksaimniecības, zivsaimniecības un transporta nozares atbalstam ⁽⁶⁾ paredzētie pasākumi lauksaimniecības kooperatīvu labā nav atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

⁽¹⁾ Kopš 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants ir attiecīgi LESD 107. un 108. pants. Pēc būtības abas noteikumu grupas ir identiskas. Šā lēmuma vajadzībām atsauces uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā uzskatāmas par atsaucēm uz attiecīgi EK līguma 87. un 88. pantu.

⁽²⁾ OV C 172, 16.6.2001., 2. lpp.

⁽³⁾ OV L 111, 6.5.2003., 24. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 171, 19.7.2003., 34. lpp.

⁽⁵⁾ Lieta T-146/03, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid et Federación Catalana de Estaciones de Servicio* pret Komisiju, Rec. 2003, II-98. lpp.

⁽⁶⁾ Valsts oficiālā biļetena (BOE) Nr. 241, 7.10.2000., 34614. lpp.

- (9) Pēc daļējas lēmuma atcelšanas Komisijai jāpieņem jauns lēmums par Pirmās instances tiesas atceltā Lēmuma 2003/293/EK 1. pantā minētajiem pasākumiem; Komisija šajā nolūkā pieņem šo lēmumu.
- (10) Uz Lēmuma 2003/293/EK 1. pantā minētajiem pasākumiem, kurus Pirmās instances tiesa ⁽⁷⁾ neatcēla un kuri ir spēkā, šis lēmums neattiecas. Tāpēc uz šiem pasākumiem turpmāk citas atsauces nebūs.
- (11) Pasākumi, kas minēti Lēmuma 2003/293/EK ⁽⁸⁾ 2. pantā, kā arī no tā izrietošais 3., 4. un 5. pants nav iekļauti šajā lēmumā, jo šie panti ir spēkā. Tāpēc turpmāk uz šiem pantiem atsauces nebūs.

II. APRAKSTS

1. Atbalsta pasākumi lauksaimniecības kooperatīviem

- (12) Paziņotie atbalsta pasākumi lauksaimniecības kooperatīviem paredzēti 1. pantā karaļa dekrētā–likumā Nr. 10/2000 par steidzamiem pasākumiem lauksaimniecības, zivsaimniecības un transporta nozares atbalstam ⁽⁹⁾, ar ko ievieš dažus grozījumus 1999. gada 16. jūlija likumā Nr. 27/1999 par kooperatīviem ⁽¹⁰⁾, kā arī 1990. gada 19. decembra likumā Nr. 20/1990 par kooperatīvu nodokļu režīmu ⁽¹¹⁾.
- (13) No vienas puses, attiecībā uz lauksaimniecības kooperatīviem ir atcelta apgrozījuma maksimālā 50 % robeža, par kuru tiem jāmaksā nodoklis, veicot darījumus ar trešām personām, kuras nav kooperatīvu biedri, nezaudējot nodokļu privilēģijas, kas noteiktas likumā Nr. 20/1990
- (13. panta 10. punkts), kad tie veic B kategorijas dīzeļdegvielas piegādes trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri.
- (14) No otras puses, ir grozīts 1998. gada 7. oktobra likums Nr. 34/1998 par oglekļa dioksīda nozari ⁽¹²⁾, atceļot prasību kooperatīviem veidot struktūru, kas būtu atsevišķa juridiska persona, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms, kad kooperatīvi pārdod B kategorijas dīzeļdegvielu tiem, kuri nav kooperatīva biedri.
- (15) Atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim šo pasākumu galvenais mērķis bija neitralizēt degvielas cenu pieaugumu, kas tad, kad šie pasākumi tika pieņemti, smagi skāra lauksaimniecības nozari. Karaļa dekrētā–likuma Nr. 10/2000 paskaidrojumā norādīts, ka "lauksaimniecībā, zivsaimniecībā vai transporta nozarē izmantojamā dīzeļdegviela, tāpat kā degviela, ko izmanto citur, cieš no naftas cenas kāpuma un augstās dolāra vērtības pret euro." Spānijas valdība, kas "reaģējot uz ārēju faktoru radīto krīzi, kopā ar visreprezentatīvākajām skarto nozaru organizācijām analizēja tautsaimniecisko ietekmi lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarē, panākot plašu konsensu par pasākumu kopuma pieņemšanu, lai mazinātu naftas cenu kāpuma negatīvo ietekmi un padziļinātu nozaru liberalizāciju".
- (16) To likumu darbības joma, kuri grozīti ar paziņoto pasākumu, jāapraksta sīkāk.
- (17) Likums Nr. 27/1999 par kooperatīviem ir instruments, kas veido kooperatīvās darbības pamatu Spānijā. Tajā definēts kooperatīvo sabiedrību jēdziens, to klasifikācija, kā arī tas regulē to dibināšanu. Tā mērķis ir arī kooperatīvo sabiedrību sekmēšana un attīstība; tas nosaka apvienošanās veidus, atvieglojot šo apvienību veidošanu, lai stimulētu kooperatīvo kustību. Tā 93. pants veltīts lauksaimniecības kooperatīviem, jo īpaši to mērķim un darbībai.
- (18) Likuma Nr. 20/1990 16. panta 5. punktā, 18. panta 2. punktā, 33. un 34. pantā savukārt noteiktas nodokļu bāzes normas un Spānijas kooperatīviem piemērojamais nodokļu režīms. Likumā noteikta atšķirība starp "aizsargātiem kooperatīviem" un "īpaši aizsargātiem kooperatīviem". Aizsargātie kooperatīvi ir kooperatīvi, kuri ievēro tos principus un noteikumus, kas izriet no vispārējā likuma par kooperatīviem vai neatkarīgiem Kopienas likumiem. "Īpaši aizsargātie kooperatīvi" ir apvienotā darba kooperatīvi, lauksaimniecības kooperatīvi, kopienas zemes apstrādāšanas kooperatīvi, ar jūrlietām saistīti kooperatīvi, kā arī patērētāju un lietotāju kooperatīvi. Atbilstīgi likumam augstāko aizsardzības līmeni patērētāju un lietotāju kooperatīviem nosaka attiecīgo nozaru raksturs, tā locekļu tautsaimnieciskā kapacitāte un to vislielākā atbilstība savstarpējās kooperēšanās principam.

⁽⁷⁾ Runa ir par pasākumiem saistībā ar karaļa dekrētā–likumā 10/2000 paredzētajiem likuma 37/1992 grozījumiem, kā arī par Finanšu ministrijas 2000. gada 29. novembra rīkojumā paredzētajiem fiskālajiem pasākumiem attiecībā uz korekcijas koeficienta piemērošanu no trešām personām iepirkta lopbarībai dažās ar lopkopību saistītās darbībās, kuras pakļautas objektīvam novērtējumam. Runa ir arī par neto peļņas samazinājumu saistībā ar fizisko personu ienākuma nodokļa objektīvā novērtējuma režīmu lauksaimniecībā un lopkopībā; par tās procentuālās daļas samazinājumu, kas ļauj noteikt ceturkšņa iemaksas saistībā ar pievienotās vērtības nodokļa vienkāršoto režīmu dažām ar lauksaimniecību saistītām darbībām; par fiskālu pasākumu, kas izpaužas kā grūti pamatojamo izdevumu procentuālās daļas pieaugums saistībā ar fizisko personu ienākuma nodokli. Savā lēmumā Komisija uzskatīja, ka šie pasākumi nav valsts atbalsts.

⁽⁸⁾ Runa ir par Spānijas piešķirto valsts atbalstu par labu lauku saimniecību īpašniekiem aizdevumu un garantiju bonifikācijas veidā, kas paredzēta Lauksaimniecības ministrijas 2000. gada 15. novembra lēmumā, kurā paziņots par Ministru padomes 2000. gada 10. novembra nolīguma publicēšanu, kā arī par nodokļu atvieglojumu pagarinājumu uz 2000. un 2001. finanšu gadu attiecībā uz fizisko personu ienākuma nodokli, nododot zemi un lauku saimniecības, ko paredz likuma 14/2000 septītais pārejas noteikums. Lēmumā Komisija pasludināja šos pasākumus par nesaderīgiem ar LESD.

⁽⁹⁾ VOB (BOE) 241, 7.10.2000., 34614. lpp.

⁽¹⁰⁾ VOB (BOE) 170, 17.7.1999., 27027. lpp.

⁽¹¹⁾ VOB (BOE) 304, 20.12.1990., 37970. lpp.

⁽¹²⁾ VOB (BOE) 241, 8.10.1998., 33517. lpp.

(19) Aprēķinot nodokļus kooperatīviem, kooperatīvu darbības rezultāti (ko veikuši tā biedri) un darbības ārpus kooperatīva (ko veikuši tie, kas nav kooperatīva biedri) tiek skatītas atsevišķi, un tās tiek atšķirīgi apliktas ar nodokļiem. Tāpēc kooperatīvam vajadzētu veikt atsevišķu grāmatvedības uzskaiti attiecībā uz diviem darbības veidiem.

(20) Lauksaimniecības kooperatīviem, kas ir "īpaši aizsargātie kooperatīvi" piemērojamais nodokļu režīms ir identisks tam, kādu piemēro aizsargātajiem kooperatīviem, izņemot turpmāk minētos gadījumus:

— *uzņēmumu nodoklis*: ar šo nodokli apliek uzņēmumu un citu juridisko personu peļņu. Nodokļa bāzei attiecībā uz kooperatīva rezultātiem (kooperatīva biedru veiktās darbības) piemēro par 20 % zemāku likmi, turpretī nodokļa bāzei attiecībā uz darbībām, kas atbilst rezultātiem ārpus kooperatīva (darbības, ko veic tie, kas nav kooperatīva biedri, vai trešās personas), piemēro vispārēju 35 % likmi (33. panta 2. punkts). Turklāt atskaitījumiem, kas paredzēti obligātajam rezerves fondam, piemēro 50 % samazinājumu (16. panta 5. punkts) ⁽¹³⁾ un 100 % samazinājumu summām, kuras paredzētas izglītības un veicināšanas fondam (18. panta 2. punkts) ⁽¹⁴⁾. Tikai īpaši aizsargājamiem kooperatīviem piemēro nodokļu atvieglojumu par 50 %, kas definēts kā līdzvērtīgs to finanšu apjomu algebriskajai summai, kurus veido paredzēto nodokļa likmju piemērošana ar nodokli apliekamajai pozitīvai vai negatīvai nodokļa bāzei attiecībā uz kooperatīva un ārpus kooperatīva darbību pozitīva rezultāta gadījumā (34. panta 2. punkts). Visbeidzot, tie var brīvi amortizēt jaunu amortizējamo pamatlīdzekļu elementus, kas iegādāti pēdējos trijos gados pēc reģistrācijas kooperatīvu reģistrā,

— *nodoklis par kapitāla pārvedumu un dokumentētām tiesiskām darbībām*: ar šo tiešo nodokli apliek dažādas tiesiskas darbības, piemēram, kapitāla pārvedumus, dokumentētas tiesiskas darbības vai arī dažas uzņēmuma darbības (uzņēmuma finansēšanas darbības, piemēram, kapitāla palielināšanu). Ir paredzēts atbrīvojums no nodokļiem dibināšanas, kapitāla palielināšanas, uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos; aizdevumu piešķiršanas vai anulēšanas gadījumā, tostarp obligāciju veidā; īpašuma iegādes gadījumā un iemaksājot Izglītības un veicināšanas fondā savu mērķu īstenošanai; attiecībā tikai uz īpaši aizsargājamajiem kooperatīviem, tās īpašuma un tiesību ieguves atbrīvošana no nodokļiem, kas paredzētas sociālo un statūtiem atbilstošo mērķu

sasniegšanai (33. panta 1. punkts un 34. panta 1. punkts),

— *uzņēmējdarbības nodoklis*: ar šo vietējo nodokli tiešā veidā apliek visu veidu saimniecisko uzņēmējdarbību, profesionālo vai māksliniecisko darbību, ko Spānijas teritorijā veic fiziskas vai juridiskas personas. Attiecībā uz šo nodokli paredzēta bonifikācija 95 % apmērā (33. panta 4. punkta a) apakšpunkts),

— *nekustamā īpašuma nodoklis*: tas ir vietējs nodoklis, ar kuru apliek tiesības uz īpašumu un citas faktiskās ar nekustamo īpašumu saistītās tiesības. Attiecībā uz šo vietējo nodokli ir paredzēta bonifikācija 95 % apmērā, kas atbilst lauksaimniecības kooperatīvu un kopienas saimniecību lauku īpašumam (33. panta 4. punkta b) apakšpunkts).

(21) Visbeidzot, likuma 13. pantā noteikts, ka neatkarīgi no kooperatīva veida, lai nezaudētu fiskāli aizsargāta kooperatīva statusu, neviena kooperatīva darbības ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, nedrīkst pārsniegt 50 % no kopējās kooperatīva darbības.

(22) Lauksaimniecības kooperatīvu aizsardzības pasākumu budžets nav zināms kooperatīviem raksturīgo īpašību dēļ. To ilgums nav ierobežots.

2. Komisijas argumenti, uzsākot pārbaudes procedūru

(23) Komisija pamatoja lēmumu uzsākt procedūru ar šādiem argumentiem.

(24) Atbilstīgi uzsāktajai procedūrai karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 pieņemšana padara iespējamu tādu nodokļu atvieglojumu piešķiršanu lauksaimniecības kooperatīviem, kuri nebija iespējami pirms šā dekrēta pieņemšanas.

(25) Pirmā priekšrocība ir tā, ka tiek atcelta prasība veidot struktūru, kura būtu atsevišķa juridiska persona un uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms (proti, atvieglots nodokļu režīms) attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas piegādi trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, šīs atcelšanas rezultātā kooperatīvi par šo darbību maksā mazāk nodokļu nekā pirms tam. Proti, pirms likuma grozīšanas, lai lauksaimniecības kooperatīvi varētu izplatīt B kategorijas dīzeļdegvielu tiem, kas nav kooperatīva biedri, obligāti bija jāveido struktūra ar atsevišķas juridiskas personas statusu. Kopš likuma Nr. 27/1999 grozīšanas kooperatīviem vairs nav šāda pienākuma un attiecīgajām darbībām ir piemērots izdevīgs nodokļu režīms.

⁽¹³⁾ Kooperatīvu pienākums izveidot šo rezerves fondu ir noteikts likuma Nr. 27/1999 55. pantā. Fondu veido pirmām kārtām kooperatīva peļņa un peļņa ārpus kooperatīva. Līdzīgs pienākums ir arī kapitālsabiedrībām, kurām atbilstīgi Spānijas likuma Nr. 1564/1989 par akciju sabiedrībām 214. pantam jāparedz summa, kas ir 10 % no peļņas finanšu gadā likumā paredzētajai rezervei, kamēr tā sasniedz vismaz 20 % no sabiedrības kapitāla (VOB 27.12.1989.).

⁽¹⁴⁾ Kooperatīvu pienākums veidot šo fondu noteikts likuma Nr. 27/1999 56. pantā.

- (26) Otrā priekšrocība ir maksimālās 50 % robežas atcelšana, kas lauksaimniecības kooperatīviem bija jāievēro, lai piegādātu B kategorijas dīzeļdegvielu trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, nezaudējot fiskāli aizsargāta kooperatīva statusu. Proti, pirms likuma Nr. 27/1999 grozīšanas, ja lauksaimniecības kooperatīvi nevēlējās zaudēt nodokļu privilēģijas, tiem bija jāierobežo piegāde trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, līdz 50 % no apgrozījuma. Kopš likums ir grozīts, tie var pārsniegt šo ierobežojumu, nezaudējot fiskāli aizsargāta kooperatīva statusu.
- (27) Tas būtu īpašs pasākums, kas piemērojams tikai lauksaimniecības kooperatīviem, iekļaujot nodokļu priekšrocības, kuras piešķirtas saistībā ar degvielas cenu kāpumu, piemērojot nodokli, kas zemāks par parasto nodokli, kuru maksāja pirms likuma Nr. 27/1999 grozīšanas.
- (28) Atbilstīgi tolaik pieejamajai informācijai Komisija uzskatīja, ka šie pasākumi varētu lauksaimniecības kooperatīviem sniegt priekšrocību, samazinot maksājumus, kas parasti bija jāsedz no viņu budžeta. Nodokļu ieņēmumu zaudējums ir līdzvērtīgs valsts līdzekļu patēriņam fiskālo izdevumu formā (10. punkts Komisijas paziņojumā par atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai⁽¹⁵⁾). Tāpēc šis pasākums bija uzskatāms par selektīvu fiskālu pasākumu, kas ietekmēja valsts līdzekļus.
- (29) Procedūras sākuma stadijā, kā arī atbilstīgi tolaik pieejamajai informācijai Komisija uzskatīja, ka šie pasākumi ir fiskāli pasākumi, kurus sedz valsts un kuri attiecas uz valsts līdzekļiem, ka tie sniedz selektīvas priekšrocības un tos nepamato fiskālās sistēmas būtība vai vispārēji saimnieciski principi, proti, tie jāuzskata par selektīvu valsts atbalstu.
- (30) Spānijas iestāžu sniegtā informācija, atbilstīgi kurai 1999. un 2000. gadā par 47 % pieauga degvielas cenas, kas izraisīja sabiedriskās kārtības traucējumus, streikus un pārtraukumus energoapgādē, kā arī apgādē ar pārtiku, neļāva šajā procedūras posmā uzskatīt, ka runa ir par ārkārtēju notikumu LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.
- (31) Tāpat arī atbilstīgi pieejamajai informācijai atbalsta pasākumi lauksaimniecības kooperatīviem varētu tikt pielīdzināti valsts atbalstam, kas paredzēts šo kooperatīvu finanšu stāvokļa uzlabošanai, taču nekādā veidā neveicina nozares attīstību. Tāpēc šie atbalsta pasākumi bija jāuzskata par darbības atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

- (32) Atbilstīgi šiem apsvērumiem Komisija uzskatīja, ka uz šiem pasākumiem, ciktāl tie ir valsts atbalsts, nevarētu attiecināt izņēmumus, kas noteikti LESD 107. panta 2. un 3. punktā, un tāpēc Komisija nolēma uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

III. IEINTERESĒTO TREŠO PERSONU IESNIEGTIE APSVĒRUMI

1. Degvielas uzpildes staciju vadītāju apvienības apsvērumi

- (33) Šī apvienība uzskata, ka karaļa dekrētā-likumā Nr. 10/2000 paredzētais nodokļu priekšrocības lauksaimniecības kooperatīviem.
- (34) Pirmkārt, prasības atcelšana par tādas struktūras izveidi, kura būtu atsevišķa juridiska persona un uz kuru attiektos vispārējais nodokļu režīms, ko piemēro B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanai trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, ir nodokļu atvieglojums, saskaņā ar kuru kooperatīvi maksātu mazākus nodokļus par dīzeļdegvielas pārdošanu nekā pirms tam, jo šiem darījumiem piemēroti nodokļu atvieglojumi.
- (35) Otrkārt, tās 50 % maksimālās robežas atcelšana, kas pašlaik piemērota kooperatīviem B kategorijas dīzeļdegvielas piegādes operācijām trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, nezaudējot nodokļu privilēģijas, ir vēl viena nodokļu priekšrocība.
- (36) Atbilstīgi apvienības viedoklim karaļa dekrēts-likums Nr. 10/2000 veicina paralēla tīkla izveidi ārpus tirgus kooperatīvu labā, kas ir struktūras, kuras saņem atbalstu no publiskā sektora, kas turklāt tos atbrīvo no nepieciešamības ievērot tās likumīgās prasības, kuras jāievēro to konkurentiem. Tas viss darīts, lai kooperatīvi varētu piedāvāt zemākas cenas nekā tās, kuras veidojas atbilstīgi parastiem tirgus mehānismiem, turklāt neparedzot nekādu kompensāciju to iekārtu īpašniekiem, kas paredzētas publiskai pārdošanai (mazumtirdzniecībā), no kuriem daudzi tiks izslēgti no tirgus.

2. Madrides kopienas degvielas uzpildes staciju vadītāju apvienības, Katalonijas degvielas uzpildes staciju vadītāju konfederācijas un Spānijas degvielas uzpildes staciju vadītāju konfederācijas apsvērumi

- (37) Šīs apvienības, kas pārstāv gandrīz visu degvielas uzpildes staciju nozari Spānijā, uzskata, ka karaļa dekrētā-likumā Nr. 10/2000 iekļauti pasākumi, lai atbrīvotu lauksaimniecības kooperatīvus no dažādiem nodokļu maksājumiem par B kategorijas degvielas pārdošanu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, pielāgojot šai darbībai īpaši aizsargājošu nodokļu režīmu.

⁽¹⁵⁾ OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.

(38) Atbilstīgi šo apvienību viedoklim lauksaimniecības kooperatīvi līdz ar karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 stāšanos spēkā iegūst turpmāk minētās priekšrocības B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanā, to tirgojot trešām personām.

(39) Kooperatīvi ir atbrīvoti no nodokļa par kapitāla pārveidumu un dokumentētiem tiesiskiem aktiem, dibināšanas, kapitāla palielināšanas, apvienošanās vai sadalīšanas, aizdevumu piešķiršanas vai anulēšanas gadījumā, tostarp obligāciju veidā, iegādājoties īpašumu un veicot iemaksas Izglītības un veicināšanas fondā savu mērķu īstenošanai, kā arī veicot darījumus īpašuma un tiesību iegādei, kas paredzētas tieši sociālo un statūtiem atbilstošo mērķu sasniegšanai.

(40) Ņemot vērā, ka karaļa dekrēta-likumā Nr. 10/2000 B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošana trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, tiek uzskatīta par kooperatīva saimnieciskās darbības rezultātu, šo saimniecisko darbību apliek ar uzņēmuma nodokli 20 % apmērā, un šai darbībai nav nekādu ierobežojumu attiecībā uz jaunu amortizējamo pamatlīdzekļu elementu amortizēšanu, kas iegādāti pēdējos trijos gados pēc reģistrācijas kooperatīvu reģistrā; turklāt kooperatīviem noteikts nodokļa apjoma samazinājums par 50 %.

(41) Kooperatīviem piešķirts nodokļa par saimniecisko darbību atvieglojums 95 % apmērā.

(42) Kooperatīviem piešķirts nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojums 95 % apmērā.

3. Spānijas lauksaimniecības kooperatīvu konfederācijas apsvērumi

(43) Šajā konfederācijā iesaistīta lielākā daļa Spānijas lauksaimniecības kooperatīvu.

(44) Lauksaimniecības kooperatīvi uzsāka darbību naftas produktu pārdošanas jomā, sākot ar Ekonomikas un finanšu ministrijas 1986. gada 31. jūlija rīkojuma stāšanos spēkā⁽¹⁶⁾, ar kuru tika grozīts regulējums attiecībā uz degvielas un šķidrā kurināmā piegādi un pārdošanu, kas ir monopols attiecībā uz naftas produktiem⁽¹⁷⁾. Ar 1992. gada 22. decembra likumu Nr. 34/1992 par naftas nozares regulējumu⁽¹⁸⁾ tiek izveidota jauna naftas produktu izplatīšanas sistēma.

(45) Stāvoklis tiesiskajā regulējumā attiecībā uz lauksaimniecības kooperatīviem strauji mainījās pēc likuma Nr. 34/1998 publicēšanas un jo īpaši ar tā piecpadsmito

papildu noteikumu, ar kuru aizliedz kooperatīviem izplatīt naftas produktus (gan dīzeļdegvielu, gan benzīnu) trešām personām, ja vien tie šim nolūkam nav izveidojuši struktūru, kas ir atsevišķa juridiskā persona, kura pakļauta vispārējam nodokļu režīmam.

(46) Atbilstīgi šīs konfederācijas viedoklim karaļa dekrēts-likums Nr. 10/2000 tikai daļēji atcēla brīvās konkurences ierobežojumus, ko paredzēja ar likuma Nr. 34/1998 piecpadsmito papildu noteikumu ieviestais aizliegums.

(47) Nodokļu atvieglojumi kooperatīviem jāskata saistībā ar tehnisko pielāgojumu standartiem un tām saistībām, kas no tiem izriet attiecībā uz kooperatīviem.

(48) Kooperatīviem skaidri jānošķir divu veidu darbības, lai noteiktu nodokļu bāzi uzņēmumu nodoklim, – darbības, kas veiktas ar kooperatīva biedriem un darbības ar personām, kuras nav kooperatīva biedri, vai trešām personām. Tehniskā pielāgojuma standarts, kas noteikts likuma Nr. 20/1990 16. pantā ir tas, ka nodokļa bāze jānosaka atsevišķi kooperatīvās darbības rezultātiem, kas gūti darbībās ar kooperatīva locekļiem, no vienas puses, un attiecībā uz rezultātiem, kas gūti ārpus kooperatīva no darbībām, ko kooperatīvi veikuši ar neiesaistītajām vai trešām personām, no otras puses.

(49) Likuma Nr. 20/1990 33. pantā noteikta kooperatīvo struktūru uzņēmumu nodokļa diferencēta likme, proti, attiecībā uz kooperatīvā sasniegtajiem rezultātiem piemērota 20 % likme, savukārt uz tiem rezultātiem, kuri sasniegti ārpus kooperatīva, piemēro uzņēmumu nodokļa likmi 35 % apmērā (vispārējā likme) no nodokļa bāzes; rezultāti ārpus kooperatīva ir rezultāti, kas sasniegti darbībās ar trešām personām. Tāpēc uz peļņu, ko lauksaimniecības kooperatīvs gūst no darbībām ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, netiek attiecināti nekādi atvieglojumi.

(50) Likuma Nr. 20/1990 23. pantā uzņēmumu nodokļa summa, kas kooperatīviem jāmaksā, ir definēta kā līdzvērtīga to finanšu apjomu algebriskajai summai, kurus veido paredzēto nodokļa likmju piemērošana ar nodokli apliekamajai pozitīvai vai negatīvai nodokļa bāzei; minētā summa tiek uzskatīta par nodokļa kopsummu (*cuota íntegra*) pozitīva rezultāta gadījumā. Īpaši aizsargāto kooperatīvu – lauksaimniecības kooperatīvu principā tādi ir – atbrīvojums no nodokļiem, kas paredzēts minētā likuma 34. pantā, izpaužas kā 50 % nodokļu kopsummas samazinājuma piemērošana, kas iepriekš minēta 23. pantā.

⁽¹⁶⁾ VOB 188, 7.8.1986., 27907. lpp.

⁽¹⁷⁾ VOB 58, 9.3.1970., 3820. lpp.

⁽¹⁸⁾ VOB 308, 24.12.1992., 43867. lpp.

- (51) Šo samazinājumu nevar vērtēt atsevišķi no nodokļu režīma saistībā ar nodokli fiziskām personām (turpmāk NFP), ko piemēro tīrajai peļņai, kuru sadala kooperatīva biedriem. Kooperatīvā uzņēmuma peļņa tiek sadalīta tā biedriem atbilstīgi kooperatīvā veiktajai darbībai attiecīgajā finanšu gadā, nevis atbilstīgi kapitāla ieguldījumiem; to tad arī dēvē par tīro peļņu, kura ir pavisam atšķirīga no dividendēm kapitālsabiedrību gadījumā.
- (52) Ņemot vērā šo specifiku, īpaši aizsargātiem kooperatīviem piemērotais uzņēmuma nodokļa samazinājums par 50 % jāaplūko saistībā ar dividendu/peļņas dubultu aplikšanu ar nodokļiem saistībā ar uzņēmumu nodokli, no vienas puses, un saistībā ar nodokļiem fiziskām personām, no otras puses. Dubultās aplikšanas ar nodokļiem mazināšanai attiecībās kapitālsabiedrība–akcionārs (dividende) nav ekvivalenta attiecībās kooperatīvā sabiedrība–kooperatīva biedrs (tīrās peļņas sadale); attiecīgi tīrā peļņa tiek aplikta ar lielākiem nodokļiem nekā dividendes.
- (53) Šī atšķirība ir atspoguļota 1998. gada 9. decembra likuma Nr. 40/1998 par nodokli fiziskām personām un citām nodokļu normām⁽¹⁹⁾ 23. pantā, kurā apstiprināta dividendu (raksturīgas kapitālsabiedrībām, kuras pakļautas vispārējam nodokļu režīmam) un tīrās peļņas (raksturīga kooperatīvām struktūrām, kuras pakļautas īpašam nodokļu režīmam) atšķirīgā aplikšana ar nodokli.
- (54) Turklāt NFP atvieglojumi, kas paredzēti likuma Nr. 40/1998 66. pantā, atšķiras arī atkarībā no uzņēmuma veida – attiecībā uz dividendēm šajā pantā noteikts nodokļa samazinājums par 40 %; attiecībā uz tīro peļņu tiek piemērots likuma Nr. 20/1990 par kooperatīviem piemērojamo nodokļu režīmu 32. pants, kurā noteikts, ka attiecībā uz dubulto aplikšanu ar nodokļiem tiek piemērots nodokļu samazinājums par 10 % aizsargātiem kooperatīviem un par 5 % īpaši aizsargātiem kooperatīviem.
- (55) Turklāt kooperatīviem ir īpašas saistības, no kurām atbrīvoti uzņēmumi, uz kuriem attiecas vispārējais nodokļu režīms, jo īpaši finansiālas saistības, kas noteiktas likumā Nr. 27/1999, kurā paredzēta nedalāmo fondu imobilizācija, kā obligāto sociālo fondu gadījumā.
- (56) Pirmais no tiem ir obligātais rezerves fonds, kurš paredzēts īpaši kooperatīvu konsolidācijai, attīstībai un garantijām un kuru nedrīkst sadalīt kooperatīva biedriem, kā minēts likuma Nr. 27/1999 55. pantā. Šis fonds ir nedalāmais uzņēmuma īpašums, un kooperatīva darbības pārtraukšanas gadījumā to nodod valsts kases rīcībā, kas to paredzētu kooperatīvu kustības attīstības fonda izveidei. Atbilstīgi likumam Nr. 27/1999 minimālos atskaitījumus minētajā rezerves fondā veido 20 % no kooperatīva darbības rezultātiem un 50 % no darbības rezultātiem, kas veikti ārpus kooperatīva (proti, to darbību rezultāti, ko kooperatīvs veic ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri), kuriem pieskaita kooperatīva biedru iemaksas un summas, kas aprēķinātas no viņu obligātajām iemaksām uzņēmuma kapitālā līguma laušanas vai iestāšanās gadījumā. No tā izriet, ka kooperatīva biedrs nekad nevar atgūt visu, ko viņš iemaksājis uzņēmumā, un ka viena daļa uzņēmuma peļņas tiek iesaldēta.
- (57) Otrs ir Izglītības un veicināšanas fonds; tā darbību regulē likuma Nr. 27/1999 56. pants un ta mērķis ir kooperatīva biedru un darbinieku apmācība un izglītošana, kooperatīvo principu popularizēšana, kooperatīvu sadarbības veicināšana, kultūras veicināšana, profesionālā attīstība, kā arī palīdzība vietējai videi vai sabiedrībai vispār. Atbilstīgi likumam Nr. 27/1999 minimālie atskaitījumi fondā ir 5 % no kooperatīva darbības rezultātiem. Tāpat kā obligāto rezerves fondu šo fondu nedrīkst sadalīt kooperatīva biedriem, tostarp arī kooperatīva darbības pārtraukšanas gadījumā.
- (58) Tāpēc maksimālā sadalāmā peļņa ir mazāka kooperatīvos salīdzinājumā ar kapitālsabiedrību peļņu, kur peļņa ir pieejamāka, jo kapitālsabiedrībām nav fondu jāiemaksā daļa no peļņas kārtējā finanšu gadā.
- (59) Nodokļu priekšrocības, ko kooperatīvs iegūt no daļējas atbrīvošanas no uzņēmuma nodokļa, mazīna fizisko personu dubultā aplikšana ar nodokli saskaņā ar NFP, ko piemēro kooperatīva biedriem, kuru nodokļu slogs tāpēc pieaug.
- (60) Vispārēju kooperatīviem piemērojamā nodokļu režīma pārskatu, kurā ņemtas vērā gan priekšrocības, gan saistības, var ilustrēt, izmantojot šādus piemērus.
- (61) Pirmais piemērs attiecas uz pieejamiem līdzekļiem attiecībā uz kooperatīva biedru salīdzinājumā ar tāda uzņēmuma akcionāru, kas pakļauts Spānijas vispārējam nodokļu režīmam, par pamatu ņemot vienādu iesākuma rezultātus – 150 monetārās vienības (turpmāk m. v.).

⁽¹⁹⁾ VOB 295, 10.12.1998., 40730. lpp.

Hipotēze: kooperatīva rezultāti (50 %) un rezultāti ārpus kooperatīva (50 %), pamatojoties uz likumu Nr. 27/1999; kooperatīva biedram pieejamās peļņas izmaksa. NFP robežlīmenis – 48 %

	Kooperatīvā sabiedrība	Kapitālsabiedrība
Rezultāti	Kooperatīva rezultāti (KR): 75 (50 %) Rezultāti ārpus kooperatīva (RĀK): 75 (50 %) Kopā: 150	150
Atskaitījumi sociālajā fondā	Izglītības un veicināšanas fonds: 5 % KR = 3,75 Obligātais rezerves fonds: 20 % KR = 15 50 % RĀK = 37,5 Kopā: 56,25	0
Rezultāti pēc atskaitījumiem fondā	KR: 56,25 RĀK: 37,5 Kopā: 93,75	150
Uzņēmumu nodoklis	KR: $(75 - 11,25) \times 20 \% = 12,75$ RE: $(75 - 18,75) \times 35 \% = 19,687$ Kopā: 32,437	$150 \times 35 \% = 52,5$
Dalāmā peļņa	$93,75 - 32,437 = 61,313$	$150 - 52,5 = 97,5$
Nodoklis fiziskajām personām (NFP)	Nodokļa bāze: $61,313 \times 100 \% = 61,313$ Maksājamā summa (pilna likme): $61,313 \times 48 \% = 29,430$ Atvieglojumi: $61,313 \times 10 \% = 6,131$ Maksājamā summa pēc nodokļu atvieglojumiem: $9,430 - 6,131 = 23,299$	Nodokļa bāze (AP) $97,5 \times 140 \% = 136,5$ Maksājamā summa (pilna likme): $136,5 \times 48 \% = 65,52$ Atvieglojumi: $97,5 \times 40 \% = 39$ Maksājamā summa pēc nodokļu atvieglojumiem: $65,52 - 39 = 26,52$
Akcionāra tīrais ienākums	$61,313 - 23,299 = 38,014$	$97,5 - 26,52 = 70,98$

- (62) Ņemot vērā nodokļu likmes robežlīmeni, kāds noteikts fizisko personu nodoklim, varētu apgalvot, ka, lai sasniegtu vienu un to pašu iesākuma rezultātu 150 m. v., tīrais ienākums, ko saņem kooperatīva biedrs, ir 38 m. v., turpretī tāda uzņēmuma akcionāra tīrais ienākums, kurš pakļauts vispārējam nodokļu režīmam, būtu 71 m. v. Turklāt atbilstīgi iepriekšējam skaidrojumam dubultā aplikšana ar uzņēmumu nodokli un nodokli fiziskām personām atceltu to atvieglojumu iesākuma ietekmi, kas piešķirti attiecībā uz uzņēmumu nodokli.
- (63) Otrajā piemērā, kurā kooperatīvu darbībām ar kooperatīva biedriem un trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, proti, kooperatīva darbības rezultātiem un darbības rezultātiem ārpus kooperatīva tiek piemērotas atšķirīgas procentu likmes, redzams, ka, pieaugot ārpus kooperatīva rezultātu īpatsvaram attiecībā pret kooperatīvā sasniegtajiem rezultātiem, tie finanšu līdzekļi, kas jāieskaita obligātajā rezerves fondā, kā arī ienākuma nodoklis proporcionāli pieaug, bet sadalāmā peļņa procentuāli samazinās; tāpēc, jo lielāki ir ārpus kooperatīva sasniegtie rezultāti, jo mazāks ir katra kooperatīva biedra tīrais ienākums.

Dažādo hipotēžu analīze par kooperatīva rezultātu un ārpus kooperatīva rezultātu sadalījumu

	Aizsargāta kooperatīvā sabiedrība				Kapitālsabiedrība
Hipotēze	Kr: 75 % RĀK: 25 %	KR: 66,66 RĀK: 33,3 %	KR: 50 % RĀK: 50 %	KR: 25 % RĀK: 75 %	
Rezultāti	150	150	150	150	150
Sociālā fonda atskaitījumi	46,875	50	56,25	65,625	0
Rezultāti pēc sociālā fonda atskaitījumiem	103,125	100	93,75	84,375	150
Uzņēmumu nodoklis	28,97	30,125	32,437	35,906	52,5

	Aizsargāta kooperatīva sabiedrība				Kapitāl-sabiedrība
Dalāmā peļņa	74,155	69,875	61,313	48,469	97,5
Fizisko personu nodoklis	28,179	26,55	23,299	18,418	26,52
Iegūtais tīrais ienākums	45,976	43,325	38,014	30,051	70,98

- (64) Noslēgumā Lauksaimniecības kooperatīvu apvienība uzskata, ka tiesību akti par Spānijas lauksaimniecības kooperatīviem piemērojamo nodokļu režīmu jāanalizē kopumā. Šis nodokļu režīms ievieš atšķirības un paredz dažas priekšrocības, bet tie saistīti ar īpašiem pienākumiem (atskaitījumi obligātajos fondos, uz kapitālu attiecināmais režīms, dubultā aplikšana).

IV. SPĀNIJAS IESTĀŽU APSVĒRUMI

- (65) Spānijas iestādes 2001. gada 11. jūnija vēstulē minēja šādus argumentus.
- (66) Atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim kooperatīviem paredzēto atbalsta pasākumu pielīdzināšana valsts atbalstam tāpēc, ka tie maksās zemākus nodokļus nekā pirms veiktajām izmaiņām, ir maldīga turpmāk minēto iemeslu dēļ.
- (67) Ar karaļa dekrētu-likumu Nr. 10/2000 ieviesto pasākumu mērķis ir liberalizēt dīzeļdegvielas piegādes nozari, novēršot lauksaimniecības kooperatīviem uzliktos šķēršļus attiecībā uz šīs degvielas pārdošanu trešām personām, neradot šīm struktūrām atvieglotu nodokļu režīmu.
- (68) Atbilstīgi lauksaimniecības kooperatīviem piemērotajam nodokļu režīmam tiek nošķirtas darbības ar kooperatīva biedriem kooperatīvā un darbības ar tiem, kas nav kooperatīva biedri, šo darbību rezultāti tiek kvalificēti kā rezultāti ārpus kooperatīva. No tā izriet, ka režīms, kas piemērojams uzņēmumu nodoklim, ko piemēro šiem rezultātiem, atbilst vispārējam režīmam, ko piemēro jebkurai citai struktūrai, kas veic tādas pašas darbības.
- (69) Kooperatīviem piemērojamo nodokļu režīmu regulē likums Nr. 20/1900, kura 21. pantā par ārpus kooperatīva gūtajiem ienākumiem tiek uzskatīti tie, ko gūst no tām darbībām, ko kooperatīvs veic ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, tādējādi atbilstīgi 27. decembra likuma Nr. 43/1995 26. panta 3. punktam par uzņēmumu nodokli šie rezultāti ārpus kooperatīva tiek aplikti ar uzņēmumu nodokli pēc vispārējās likmes⁽²⁰⁾. Turklāt 1999. gada 16. jūlija likuma Nr. 27/1999 sestajā papildnoteikumā par kooperatīviem attiecībā uz šīm struktūrām noteikts, ka jāveic atsevišķa grāmatvedības uzskaitē par darbībām ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri.
- (70) Pasākumi, kas ieviesti ar karaļa dekrētu-likumu Nr. 10/2000, paredzēti B kategorijas dīzeļdegvielas piegādes jomas liberalizācijai, atļaujot lauksaimniecības kooperatīviem piegādāt minēto degvielu, neraugoties uz to, kāda ir šo darbību daļa attiecībā pret visiem kooperatīva darbībām, nezaudējot tiem piemērojamo nodokļu režīmu attiecībā uz kooperatīva darbībām. Mērķis ir ļaut kooperatīviem veikt šo darbību, bez nepieciešamības

dibināt citu atšķirīgu struktūru, tā kā aplikšana ar nodokļiem abās situācijās ir identiska, lai ienākumi par B kategorijas degvielas piegādi trešām personām būtu pakļauti vispārējam uzņēmumu nodokļa režīmam.

- (71) Nobeigumā atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim ar karaļa dekrētu-likumu Nr. 10/2000 ieviestie pasākumi nav valsts atbalsts, ciktāl tie neiespaido konkurējošos uzņēmumus, kas veic tās pašas darbības (B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanu), ņemot vērā to, ka visi nozares uzņēmumi, tostarp lauksaimniecības kooperatīvi attiecībā uz uzņēmumu nodokli ir pakļauti vienam nodokļu režīmam.
- (72) Spānijas iestādes papildināja tos komentārus par šo pasākumu, kuri tika nosūtīti 2001. gada 6. jūnija vēstulē, ar komentāriem par ieinteresēto personu piezīmēm, kuri tika nosūtīti 2001. gada 1. un 30. oktobra vēstulēs. 2001. gada 1. oktobra vēstulē Spānija pievienoja turpmāk izklāstītos komentārus.
- (73) Gan jēlnaftas cenu pieaugums, gan euro vērtības samazināšanās attiecībā pret dolāru bija tie notikumi, kuri būtiski izmainīja parastos lauksaimnieciskās darbības veikšanas nosacījumus un izraisīja krīzi nozarē, kura skāra zemnieku saimniecības, mazināja to saimniecības rezultātus un, turpinoties šai tendencei, apdraudēja daudzū zemnieku saimniecību izdzīvošanu.
- (74) Šādā situācijā Spānijas valdība nolēma veikt gan ar konjunktūru saistītus, gan strukturālus pasākumus, piemēram, degvielas pārdošanas nozares liberalizācijas pastiprināšanu, lai zemkopības un lopkopības saimniecības varētu turpināt darbību un saglabāt nepieciešamo konkurētspējas līmeni.
- (75) Ar karaļa dekrētu-likumu Nr. 10/2000 noteikti atbalsta pasākumi atbilst degvielas nozares liberalizācijas politikai. Konkrēti, šie pasākumi atceļ dažus ierobežojumus, kuri Spānijas tiesību aktos bija noteikti attiecībā uz lauksaimniecības kooperatīviem, kas neapšaubāmi iekļauj arī B kategorijas dīzeļdegvielas tirgus atvēršanu Spānijā.
- (76) Ar to izskaidrojama kooperatīvu atbrīvošana no pienākuma B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, ierobežot līdz 50 % no kooperatīvu darbības apjoma, kā arī to, ka tiek atcelta prasība naftas produktu mazumtirdzniecībai trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, veidot struktūru ar atsevišķas juridiskās personas statusu. Šī prasība ierobežo lauksaimniecības kooperatīvu darbības jomu un vienlaikus nonāca pretrunā ar likumu Nr. 27/1999, atbilstīgi kuram uzņēmumi, kas dibināti saskaņā ar šo likumu, varēja organizēt un īstenot jebkāda veida saimniecisko darbību.

⁽²⁰⁾ VOB 310, 28.12.1995., 37072. lpp.

(77) Izmaiņas, lai kooperatīviem saglabātu īpaši aizsargātu struktūru statusu tad, kad tie izplata B kategorijas dīzeļdegvielu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, jāsaprot kā legalizējošs pasākums, taču tam nav paredzēts īpašs izdevīgāks nodokļu režīms attiecībā uz lauksaimniecības degvielas pārdošanu trešām personām.

(78) Atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim nav pareizs degvielas uzpildes staciju vadītāju apvienības apgalvojums, atbilstīgi kuram tās dīzeļdegvielas pārdošanas liberalizācija, ko kooperatīvi veic saistībā ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, izpaužas to aplikšanā ar 20 % uzņēmumu nodokli. Visas kooperatīvu darbības ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, tiek pakļautas vispārējai nodokļa likmei – 35 %.

(79) 2001. gada 30. oktobra vēstulē, ar ko papildina 2001. gada 1. oktobra vēstulē nosūtītos Spānijas iestāžu komentārus par ieinteresēto personu apsvērumiem, Spānija pievienoja šādus Finanšu ministrijas komentārus.

(80) Savos apsvērumos Degvielas uzpildes staciju īpašnieku apvienības pamatojas uz kļūdainu karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 ietekmes interpretāciju attiecībā uz aizsargātajiem kooperatīviem piemēroto nodokļu režīmu. Rezultāti, kas sasniegti ārpus kooperatīva, tiek aplikti ar vispārēju nodokli 35 % apmērā, tostarp arī peļņa no B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanas trešām personām, kas nav kooperatīva biedri.

(81) Ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000 ieviesto grozījumu mērķis ir tikai liberalizēt B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanu, ļaujot lauksaimniecības kooperatīviem piegādāt šo degvielu, neatkarīgi no šo operāciju daļas attiecībā pret visām kooperatīva operācijām, nezaudējot nodokļu režīmu, kas piemērojams kooperatīva darbībām.

(82) Jebkurā gadījumā nav izdarīti nekādi grozījumi tajā nodokļu režīmā, kas piemērojams B kategorijas degvielas pārdošanai, ko veic kooperatīvi, tāpēc ir pamatoti secināt, ka nav pasākuma, kuru varētu uzskatīt par valsts atbalstu LESD 107. panta nozīmē.

(83) Attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem tiesiskajiem aktiem, no degvielas uzpildes staciju īpašnieku apvienību apsvērumiem izriet, ka priekšrocības attiecas uz periodu pirms karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000, tāpēc kooperatīvi tās neiegūst pēc minētā dekrēta stāšanās spēkā. Šo priekšrocību mērķis ir stiprināt šāda veida sabiedrības, kā arī kooperatīvu kustību Spānijā.

(84) Visbeidzot, attiecībā uz vietējiem nodokļiem degvielas uzpildes staciju īpašnieku asociācijas kritika nav vērsta tik daudz uz spēkā esošajiem piemērojamajiem nodokļiem atvieglojumiem kā tādiem, cik uz grozījumiem, kas ieviesti ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000 par lauksaimniecības kooperatīviem izvirzītajām prasībām, lai tie varētu izmantot īpaši aizsargātu kooperatīvu statusu, konkrēti, uz atļauju kooperatīviem bez ierobežojumiem izplatīt B kategorijas dīzeļdegvielu trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri.

(85) Spānijas iestādes uzskata, ka neviens no šiem pasākumiem, ko Spānijas valdība pieņēmusi lauksaimniecības nozares labā, nav valsts atbalsts, jo šie pasākumi pilnībā atbilst LESD 107. panta 1. punktā minētajiem noteikumiem.

V. LĒMUMS NR. 2003/293/EK

(86) Komisija Lēmumā Nr. 2003/293/EK nonākusi pie šādiem secinājumiem.

(87) Grozījumi likumā Nr. 27/1999 un likumā Nr. 20/1999, kas ieviesti ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000, tikai atjauno to tiesisko regulējumu, kurš bija spēkā pirms likuma Nr. 34/1998 pieņemšanas attiecībā uz naftas produktu tirdzniecību, ko lauksaimniecības kooperatīvi veica pirms likuma Nr. 34/1998 pieņemšanas.

(88) Spānijas iestādes izskaidroja, ka atbilstīgi likumam Nr. 20/1990 peļņa, ko lauksaimniecības kooperatīvi iegūst no darbībām, kas veiktas ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, ir pakļauta vispārējai uzņēmumu nodokļa likmei, tāpēc uz šīm darbībām netiek attiecināti nekādi nodokļu atvieglojumi, un ka ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000 ieviestie grozījumi nerada nekādas izmaiņas piemērojamajā nodokļu režīmā attiecībā uz kooperatīvu B kategorijas dīzeļdegvielas piegādēm trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri.

(89) Ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000 ieviesto izmaiņu rezultātā lauksaimniecības kooperatīvi var veikt šo darbību, obligāti neveidojot jaunu juridisku struktūru B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanai trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, un kooperatīvi var pārsniegt 50 % apgrozījuma robežu attiecībā uz piegādes darbībām trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, nezaudējot savas nodokļu privilēģijas.

(90) Ir skaidrs, ka attiecībā uz ienākumiem no darbībām ar trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, lauksaimniecības kooperatīviem tāpat kā citām sabiedrībām tiek piemērota vispārējā uzņēmumu nodokļa likme, taču ir skaidrs arī, ka turpmāk atbilstīgi minētajiem grozījumiem kooperatīvi, nekādā veidā neierobežojot apgrozījumu, kā arī bez pienākuma dibināt jaunu juridisku struktūru var izplatīt B kategorijas dīzeļdegvielu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, vienlaikus gūstot labumu no kooperatīviem piemērotā diferencēto nodokļu režīmā.

(91) Attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem nodokļiem par saimniecisko darbību, nekustamā īpašuma nodokli un uzņēmumu nodokli kooperatīvi izmantoja nodokļu priekšrocības jau pirms karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 stāšanās spēkā. Attiecībā uz uzņēmumu nodokli darbības, kas veiktas ar kooperatīva biedriem, pakļautas zemākai nodokļu likmei, un īpaši aizsargātie kooperatīvi, kādi principā ir lauksaimniecības kooperatīvi, izmanto 50 % atlaidi attiecībā uz uzņēmuma nodokli.

(92) Tomēr Komisija uzskatīja par atbilstošu pārbaudīt nodokļu priekšrocības, kuras izmanto kooperatīvās sabiedrības saistībā ar tiem pienākumiem, kas kooperatīviem jāpilda attiecībā uz tehniskā pielāgojuma normām. Komisija lēmumā norāda, ka atbilstīgi Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācijas piezīmēs iekļautajiem norādījumiem šis nodokļu atvieglojums nevar tikt skatīts atrauti no nodokļu režīma, ko saskaņā ar nodokli fiziskajām personām [NFP] piemēro kooperatīva biedra tīrajai peļņai, kas pēc raksturīgajām īpašībām ir pilnīgi atšķirīga no dividendēm kapitālsabiedrībās. Dubultās aplikšanas ar nodokļiem mikstināšana attiecībās kapitālsabiedrība–akcionārs (dividendes) nav ekvivalenta attiecībās kooperatīvā sabiedrība–kooperatīva biedrs (tīrās peļņas sadale), jo tīrā peļņa ir aplikta ar lielākiem nodokļiem nekā dividendes. Priekšrocības, ko kooperatīvs var gūt no uzņēmumu nodokļa samazināšanas, tiek mazinātas ar fizisko personu dubulto aplikšanu ar nodokļiem, kas jāmaksā kooperatīva biedram, tātad – ar nodokļa sloga palielinājumu.

(93) Komisija lēmumā puda viedokli, ka lauksaimniecības kooperatīviem Spānijā piemērojamais nodokļu režīms jāanalizē kopumā. Šajā nodokļu režīmā ieviesta diferenciacija attiecībā uz tā struktūru, un tajā ir priekšrocības, kuras izlīdzina īpaši pienākumi (atskaitījumi obligātajos fondos, kapitāla nodokļi, dubultā aplikšana ar nodokļiem).

(94) Tāpēc, ņemot vērā Spānijas iestāžu un Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācijas iesniegto informāciju, Komisija uzskatīja, ka grozījumi, kas tiesību aktos par lauksaimniecības kooperatīviem izdarīti ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000, nav priekšrocība nodokļu atvieglojuma veidā, kas jāsedz no to budžeta un nav selektīvs fiskāls pasākums, kas skar valsts finanšu līdzekļus.

(95) Komisija lēmumā secina, ka, pamatojoties uz Spānijas iestāžu sniegto informāciju, atbalsta pasākumi lauksaimniecības kooperatīviem jāuzskata par fiskāliem pasākumiem, kurus pamato nodokļu sistēmas modelis vai struktūra un uz kuriem neattiecas LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas kritēriji, tāpēc šie pasākumi nav valsts atbalsts.

VI. PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS LIETĀ T-146/03

(96) Pret Komisijas Lēmumu 2003/293/EK iesniegtajā prasībā *Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid* un *Federación Catalana de Estaciones de Servicio* pēc būtības apgalvoja, ka Komisija ir pārkāpusi LESD 107. panta 1. punktu, jo lēmumā, kas ir prasības

priekšmets, tā apgalvo, ka apstrīdētie pasākumi nav valsts atbalsts, jo ar tiem netiek piešķirtas privilēģijas lauksaimniecības kooperatīviem, un tie atbilst kooperatīviem piemērojamā nodokļu režīma modelim un struktūrai.

(97) Izskatot lietu, Pirmās instances tiesa norāda, ka attiecībā uz pirmo prasības pamatu prasītājs izvirza prasību par to, ka Spānijas nodokļu režīma nepareizas novērtēšanas rezultātā Komisija nepamatoti izdarījusi secinājumu par to, ka priekšrocību nav. Attiecībā uz otro prasības pamatu prasītājs uzsver, ka tāpēc, ka ir nepareizi novērtēta apstrīdēto pasākumu atbilstība Spānijas nodokļu sistēmas modelim un struktūrai, Komisija izdarījusi nepareizu secinājumu par to, ka apstrīdētie pasākumi nav selektīvi.

1. Pirmais prasības pamats – kļūda Spānijas nodokļu sistēmas novērtējumā, kas liek apšaubīt novērtējumu, atbilstīgi kuram apstrīdētie pasākumi nesniedz priekšrocības lauksaimniecības kooperatīviem.

(98) Prasītājs uzsver, ka attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli Komisija nav ņēmusi vērā lauksaimniecības kooperatīviem labvēlīgo nodokļu režīmu.

(99) Pirmās instances tiesa uzskata, ka nevar pārbaudīt attiecībā uz šo punktu apstrīdētā lēmuma pamatotību. Atbilstīgi Pirmās instances tiesas viedoklim apstrīdētajā lēmumā nav skaidri un nepārprotami norādīti iemesli, kāpēc lauksaimniecības kooperatīviem piemērojamais nodokļu režīms attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu, dokumentētiem juridiskiem aktiem, saimniecisko darbību, kā arī nekustamā īpašuma nodokli nav priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. No vienas puses, apstrīdētā lēmuma 145. apsvērumā skaidri norādīts, ka kooperatīviem piešķirti nodokļu atvieglojumi attiecībā uz uzņēmumu nodokli, nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli. No otras puses, apstrīdētā lēmuma 148. apsvērumā norādīts, ka apstrīdētie pasākumi nav priekšrocība un tātad valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(100) Kaut arī Komisija tiesas sēdē uzsvēra, ka apstrīdētā lēmuma 146. un 147. apsvērumā paustais attiecas ne tikai uz uzņēmumu nodokli, bet arī uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli, Pirmās instances tiesa uzskata, ka šie argumenti nav saprotami.

- (101) Pirmkārt, Pirmās instances tiesa apgalvo, ka 146. apsvērumā norādīts, ka priekšrocību, ko kooperatīvs var iegūt no uzņēmumu nodokļa samazinājuma par 50 %, mazina dubultā aplikšana ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Tā kā atbilstīgi Pirmās instances tiesas viedoklim Komisija nebija izvirzījusi nekādus argumentus, kas pamatotu, ka priekšrocības, ko gūst attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli arī mazinātu dubultā aplikšana ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, 146. apsvērumā var tikt saprasts tikai kā tāds, kurā ir atsaucē uz izmaiņām uzņēmumu nodokļa samazinājumā par 50 %.
- (102) Otrkārt, Pirmās instances tiesa uzskata, ka 147. apsvērumā tikai minēts, ka lauksaimniecības kooperatīviem piemērojamā nodokļu režīmā, aplūkojot kopumā, ievieš diferenciāciju attiecībā uz šā režīma struktūru, un tajā iekļautas dažas priekšrocības, ko līdzsvaro īpašās saistības (atskaitījumi obligātajos fondos, kapitālam piemērotais režīms, dubultā aplikšana ar nodokli). Šajā apsvērumā nekas nav minēts par argumentiem, atbilstīgi kuriem īpašās saistības, kas tajā minētas, bez uzņēmumu nodokļa samazināšanas par 50 % līdzsvaro arī tās priekšrocības, kuras attiecas uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli. Atbilstīgi Pirmās instances tiesai šādu argumentu īpaši trūkst šajā gadījumā, kad īpašās saistības, kas skaidri minētas apstrīdētajā lēmumā, jāsaprot kā attiecināmas uz uzņēmumu nodokli. Līdzās to minēšanai 147. apsvērumā tās minētas arī apstrīdētā lēmuma 83.–95. apsvērumā, kuros runa ir tikai par uzņēmumu nodokli.
- (103) Vispirms attiecībā uz argumentu par to, ka ar dekrētulikumu netika grozīti pasākumi, kas saistīti ar nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli, un tāpēc principā apstrīdētajā lēmumā šie aspekti netiek vērtēti, Pirmās instances tiesa uzskata, ka šis arguments neatbilst faktiem tāpēc, ka 145. pantā apstiprināts tas, ka Komisija ņem vērā, ka šie nodokļi ir nodokļu atvieglojums kooperatīviem.
- (104) Turklāt Pirmās instances tiesa uzskata, ka pretstatā tam, ko apgalvo Komisija, ar apstrīdētajiem pasākumiem tika grozīta kooperatīvu situācija attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli. Patiešām, pirms šo pasākumu pieņemšanas kooperatīvu nodokļu režīms netika piemērots degvielas pārdošanai tāpēc, ka šī darbība bija jāveic atsevišķai juridiskai struktūrai, uz kuru neattiecas nodokļu atvieglojumi. Kopš apstrīdēto pasākumu stāšanās spēkā nodokļu atvieglojumi tika attiecināti arī uz degvielas pārdošanu, tāpēc Pirmās instances tiesa uzskata, ka apstrīdētie pasākumi grozīja lauksaimniecības kooperatīviem piemēroto nodokļu režīmu.
- (105) Attiecībā uz argumentu par to, ka nodokļu režīms, ko piemēro nodoklim par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodoklim par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodoklim, varētu būt atbalsts, ciktāl šis režīms nav grozīts kopš Spānijas Karalistes pievienošanās, Pirmās instances tiesa atzīmē, ka tas neievieš nekādu skaidrību, kas ļautu saprast iemeslus, kāpēc Komisija apstrīdētā lēmuma 148. apsvērumā izdara secinājumu par to, ka nodokļa priekšrocību nav. Patiešām, ciktāl Komisija apgalvo, ka privilēģēts nodokļu režīms ir atbalsts, tā noteikti pieļauj, ka šis režīms ir atbalsts un tārad rada priekšrocības LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (106) Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, atbilstīgi kuram priekšrocības saistībā ar nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli ir nenozīmīgas salīdzinājumā ar uzņēmumu nodokli, Pirmās instances tiesa atzīmē, ka šis arguments arī neievieš skaidrību attiecībā uz apstrīdēto lēmumu. Patiešām, Pirmās instances tiesa pauž viedokli, atbilstīgi kuram apgalvojums, ka kādai priekšrocībai nav lielas nozīmes, noteikti nozīmē šīs priekšrocības atzīšanu. Turklāt Pirmās instances tiesa atgādina, ka Komisija tiesas sēdes laikā norādīja, ka ar šo argumentu tā tikai vēlējās paust viedokli, ka priekšrocības, ko rada nodoklis par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodoklis par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodoklis, nepārsniedz noteikuma *de minimis* maksimālo summu. Tāpēc izvirzītais arguments neļauj Pirmās instances tiesai izprast tos motīvus, kāpēc uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli attiecināmais nodokļu režīms nav priekšrocība.
- (107) Ņemot vērā iepriekš minēto, Pirmās instances tiesa secina, ka apstrīdētajā lēmumā ir nepilnības pamatojumā, kas neļauj tiesai pārbaudīt Komisijas vērtējuma pamatotību, atbilstīgi kuram nodokļu režīms, kas kooperatīviem tiek piemērots attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodokli, nerada nekādas priekšrocības.
- (108) Tomēr Pirmās instances tiesa atgādina, ka šādas pamatojuma nepilnības var būt par iemeslu apstrīdētā lēmuma anulēšanai tikai tad, ja tajā nav pietiekama pamatojuma tā punkta aizstāvēšanai, atbilstīgi kuram apstrīdētie pasākumi nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Šajā sakarībā Pirmās instances tiesa norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija, no vienas puses, apgalvo, ka apstrīdētie pasākumi nav priekšrocība, no otras puses, – ja šie pasākumi ir priekšrocība, tā nav selektīva priekšrocība tāpēc, ka tā atbilst sistēmas būtībai un vispārējiem saimnieciskajiem principiem.

2. Otrais prasības pamats – kļūda novērtējumā par apstrīdēto pasākumu atbilstību Spānijas nodokļu sistēmas būtībai un vispārējiem saimnieciskajiem principiem, kas mazina tā novērtējuma nozīmi, atbilstīgi kuram šie pasākumi nav selektīvi.

- (109) Atbilstīgi Pirmās instances tiesas viedoklim apstrīdētajā lēmumā nav minēts nekas, kas ļautu izprast Komisijas argumentus, lai secinātu, ka apstrīdētie pasākumi nav selektīvi (148. apsvērums), jo tos pamato sistēmas būtība un vispārējie saimnieciskie principi (167. apsvērums).
- (110) Protams, uzsver Pirmās instances tiesa, apstrīdētā lēmuma 148. apsvērumā norādīts, ka Komisija apstrīdētos pasākumus neuzskata par selektīviem, pamatojoties uz informāciju, ko iesniedza Spānijas Karalistes iestādes un Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācija.
- (111) Tāpēc Pirmās instances tiesa saistībā vispirms ar Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu apvienības iesniegto informāciju, kāda tā atspoguļota apstrīdētajā lēmumā, pauž viedokli, ka jākonstatē, ka šī informācija attiecas uz to, ka priekšrocību nav, nevis uz to, ka tās nav selektīvas. Tādējādi šajā informācijā nav argumentu, ar kuriem pamatot argumentāciju par to, ka priekšrocība, kas izriet no apstrīdētajiem pasākumiem, nav selektīva. Attiecībā uz informāciju, ko sniedza Spānijas Karalistes iestādes, jākonstatē, ka tās informācijas galvenais mērķis, kas atspoguļota apstrīdētā lēmuma 103.–120. apsvērumā, ir pamatot apstrīdētos pasākumus, atsaucoties uz degvielas tirdzniecības nozares liberalizācijas politiku. Tomēr šāds skaidrojums neļauj saprast iemeslus, kāpēc apstrīdētos pasākumus varētu attaisnot ar nodokļu sistēmas modeli vai struktūru. Pirmās instances tiesa norāda, ka, ja vien netiek sniegti detalizēti paskaidrojumi, kuru šajā konkrētajā gadījumā trūkst, apsvērumi, kas balstīti uz degvielas tirgus liberalizācijas politiku, ko īsteno Spānijas Karaliste, neattiecas uz Spānijas nodokļu sistēmas būtību vai vispārējiem saimnieciskajiem principiem.
- (112) Turklāt Pirmās instances tiesa norāda, ka apstrīdētā lēmuma 119. apsvērumā norādītais apstāklis, atbilstīgi kuram priekšrocības attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumiem un dokumentētiem tiesiskajiem aktiem ieviestas pirms apstrīdētajiem pasākumiem un to mērķis ir stiprināt kooperatīvās sabiedrības un kooperatīvu kustību Spānijā, arī neattiecas uz nodokļu sistēmas būtību un vispārējiem saimnieciskajiem principiem.
- (113) Jebkurā gadījumā, turpina Pirmās instances tiesa, pat ja pieņem, ka, neraugoties uz to, ka nav nekāda detalizēta skaidrojuma par šo apstrīdētā lēmuma punktu, Komisija uzskata kooperatīvu kustības veicināšanu par atbilstīgu Spānijas nodokļu sistēmas būtībai un vispārējiem saim-

nieciskajiem principiem, tomēr jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 119. apsvērumā šis pamatojums minēts tikai attiecībā uz priekšrocībām saistībā ar nodokli par kapitāla pārvedumu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, un nekas nav minēts attiecībā uz priekšrocībām saistībā ar nodokļu sistēmu attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokli un saimniecisko darbību.

- (114) Atbilstīgi Pirmās instances tiesai no iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētajā lēmumā ir vāja pamatojuma daļa, un tāpēc tā nevar pārbaudīt Komisijas novērtējuma pamatotību, atbilstīgi kurai, ja pieņem, ka apstrīdētie pasākumi ir priekšrocība, šī priekšrocība nav selektīva, jo to pamato sistēmas būtība un vispārējie saimnieciskie principi.
- (115) Tāpēc Pirmās instances tiesa uzskata, ka no 90. punkta minētā konstatējuma un iepriekšējā punkta konstatējuma izriet, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots attiecībā uz novērtējumu, ka strīdīgie pasākumi nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (116) Pirmās instances tiesa secina, ka jāanulē apstrīdētais lēmums tajā daļā, kurā Komisija nav izpildījusi pienākumu pamatot, kas noteikts LESD 296. pantā. Pirmās instances tiesa paziņo un nospriež, ka Komisijas Lēmuma 2003/293/EK 1. pants tiek anulēts tajā daļā, kurā ir atzīts, ka karaļa dekrētā–likumā Nr. 10/2000 par steidzamiem pasākumiem lauksaimniecības, zivsaimniecības un transporta nozares atbalstam paredzētie pasākumi lauksaimniecības kooperatīvu labā nav atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

VII. NOVĒRTĒJUMS

- (117) LESD 107. un 108. pants attiecas uz visiem tā I pielikumā minētajiem lauksaimniecības produktiem, kuri pakļauti kopējai tirgus organizācijai (visi lauksaimniecības produkti, izņemot zirga gaļu, medu, kafiju, no lauksaimniecības produktiem iegūtu spirtu, spirta etiķi un korķi) atbilstīgi dažādām regulām, ar ko regulē attiecīgās kopējās tirgus organizācijas.

1. LESD 107. panta 1. punkts

- (118) Atbilstīgi LESD 107. panta 1. punkta noteikumiem ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (119) Pasākumi šajā konkrētajā gadījumā izpaužas kā diferencēta aplikšana ar nodokļiem, dodot priekšroku lauksaimniecības kooperatīviem.

- (120) Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai ⁽²¹⁾, noteikts, ka 107. panta noteikumi attiecas uz valsts atbalstu saistībā ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai, ja:
- atbalstu piešķir dalībvalsts vai to piešķir no dalībvalsts līdzekļiem,
 - pasākums rada konkurences un tirdzniecības izkropļojumus starp dalībvalstīm,
 - pasākums ir īpašs vai selektīvs un dod priekšroku konkrētam uzņēmumam vai konkrētu preču ražošanai, proti, tas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus,
 - pasākums rada tā saņēmējiem priekšrocības, kuras atvieglo nodokļu slogu, kas parasti tiem jāsedz no sava budžeta.
- (121) Vispirms jāatzīmē, ka atbilstīgi 3.2.7. punktam Komisijas paziņojumā Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par kooperatīvo sabiedrību darbības sekmēšanu Eiropā ⁽²²⁾ kooperatīvi, kuri veic saimniecisko darbību, tostarp lauksaimniecības kooperatīvi, uzskatāmi par uzņēmumiem LESD nozīmē, un tāpēc to darbību, tostarp dažādus atbrīvojumus, maksimālās summas un *de minimis* noteikumus reglamentē Eiropas noteikumi konkurences un valsts atbalsta jomā.
- (122) Konkrētajam novērtējumam jāattiecas uz īpašajiem paziņotajiem pasākumiem lauksaimniecības kooperatīvu labā, kas pieņemti sakarā ar degvielas cenu pieaugumu (karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 1. pants), vispirms saistībā ar četriem turpmāk izklāstītajiem kritērijiem.
- (123) Tā kā paziņoto pasākumu rezultāts ir kooperatīvu privilēģētā nodokļu režīma darbības jomas paplašināšana, to attiecinot uz degvielas pārdošanu tiem, kas nav kooperatīva biedri, šis nodokļu režīms ir jākvalificē atbilstīgi LESD 107. pantam.
- 1.1. "Valsts līdzekļu" kritērijs
- (124) Atbilstīgi Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, lai kādu priekšrocību varētu kvalificēt kā valsts atbalstu, pirmkārt, tai tieši vai netieši jābūt piešķirtai no valsts līdzekļiem, otrkārt, to piešķir valsts ⁽²³⁾.
- (125) Komisijas paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai 10. punktā paskaidrots, ka nodokļu ieņēmumu zaudējums ir līdzvērtīgs valsts līdzekļu patēriņam nodokļu izmaksu veidā. Turklāt valsts intervence var notikt, izmantojot tiesiskus, normatīvus vai administratīvus noteikumus attiecībā uz nodokļiem, kā arī nodokļu administrēšanas praksi.
- (126) Ar karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 1. pantu Spānijas valsts ievieša dažus grozījumus likumā Nr. 27/1999 par kooperatīviem, kā arī likumā Nr. 20/1990 par kooperatīviem piemērojamo nodokļu režīmu. No vienas puses, attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas piegādi trešām personām ir atcelta apgrozījuma maksimālā 50 % robeža, kas jāievēro lauksaimniecības kooperatīviem, īstenojot darbības ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, nezaudējot nodokļu priekšrocības, kas noteiktas ar likumu Nr. 20/1990. No otras puses, attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanu, ko veic lauksaimniecības kooperatīvs, trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, ir grozīts likums Nr. 34/1998 par ogļūdeņražu nozari, atceļot prasību dibināt struktūru ar atsevišķas juridiskās personas statusu, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms.
- (127) Jāatzīmē, ka atbilstīgi tam, kas aprakstīts šā lēmuma 20. punktā, lauksaimniecības kooperatīviem ir piešķirtas vairākas nodokļu privilēģijas. Spānijas valsts, attiecībā uz lauksaimniecības kooperatīviem palielinot B kategorijas dīzeļdegvielas piegāžu apjomu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, virs likumā atļautajiem 50 %, nezaudējot nodokļu priekšrocības, atsakās no nodokļu ieņēmumiem un tāpēc patērē valsts līdzekļus nodokļu zaudējumu veidā. Turklāt attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas piegādi tiem, kas nav kooperatīva biedri, atceļot prasību dibināt struktūru, kas ir atsevišķa juridiskā persona, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms, Spānijas valsts atsakās no jebkādiem iespējamiem nodokļu ieņēmumiem, kas saistīti ar minēto statusu un tāpat patērē valsts līdzekļus nodokļu zaudējumu veidā.
- (128) Pirmās instances tiesa 1998. gada 27. janvāra spriedumā izteica pieļāvumu, ka valsts resursu izmantošana var notikt negatīvā veidā, piemēram, nodokļu atbrīvojumu veidā, kā šajā konkrētajā gadījumā, ja intervences rezultātā rodas to līdzekļu zaudējumi, kurus varētu iemaksāt valsts budžetā ⁽²⁴⁾.
- (129) Tāpēc pasākumi šajā konkrētajā gadījumā ir valsts radītas priekšrocības un tās piešķirtas tieši no valsts līdzekļiem.

⁽²¹⁾ OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp. Skatīt arī Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedumu lietā C-280/00, *Altmark*, Rec. 2003, I-7747.

⁽²²⁾ COM(2004) 18 galīgā redakcija, 23.2.2004.

⁽²³⁾ Lieta C-303/88 *Itālija pret Komisiju* Rec. 1991, I-1433. lpp., 11. apsvērums, Lieta C-482/99 *Francija pret Komisiju*, Rec. 2002, I-4397. lpp., 24. apsvērums, kā arī Lieta C-126/01 *GEMO*, Rec. 2003, I-13769. lpp., 24. apsvērums.

⁽²⁴⁾ Pirmās instances tiesas 1998. gada 27. janvāra spriedums *Ladbroke Racing* pret Komisiju, Lieta T-67/94, Rec. 1998, II-1. lpp.; skatīt arī Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu *Nīderlande pret Komisiju*, Lieta C-159-01, *Krāj.* 2004, I-4461. lpp.

1.2. Dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības ietekmēšanas kritērijs

- (130) LESD 107. panta 1. punktu attiecina uz tādu atbalstu, kas turklāt iespaido konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Atbilstīgi šim kritērijam pieņem, ka atbalsta saņēmēji veic saimniecisko darbību.
- (131) Atbilstīgi pastāvīgajai judikatūrai šajā jautājumā tirdzniecību uzskata par iespaidotu, ja uzņēmums, kam piešķirts atbalsts, veic saimniecisko darbību, kas ietver tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tiesa uzskata, ka pasākums atbilst tirdzniecības traucējumu kritērijam, ja valsts piešķirtais atbalsts stiprina kāda uzņēmuma pozīcijas salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas ir konkurenti Kopienas iekšējā tirdzniecībā, šie uzņēmumi jāuzskata par tādiem, kurus ietekmējusi šī priekšrocība ⁽²⁵⁾.
- (132) Konkrētajā gadījumā lauksaimniecības kooperatīvi veic saimniecisku darbību, kas ietver tirdzniecību starp dalībvalstīm. Lauksaimniecības produktu tirdzniecība starp Eiropas Savienību un Spāniju ir ļoti nozīmīga. Piemēram, 1999. gadā Spānija uz Eiropas Kopienas eksportējusi lauksaimniecības produktus par aptuveni 11,33 miljardiem euro un importējusi šāda veida produktus par aptuveni 7,38 miljardiem euro. 2007. gadā lauksaimniecības produktu eksporta apjoms uz Eiropas Savienības valstīm sasniedza aptuveni 33,12 miljardus euro, bet importa apjoms – aptuveni 27,14 miljardus euro ⁽²⁶⁾.
- (133) Jo īpaši šajā konkrētajā gadījumā uzņēmumi, kas ir atbalsta saņēmēji, darbojas konkurencei pakļautā nozarē, proti, degvielas tirdzniecības nozarē. Jāatzīmē, ka pastāv ļoti sīva konkurence starp tiem ražotājiem dalībvalstīs, kuru produkcija tiek tirgotā Kopienā. Spānijas ražotāji pilnā mērā piedalās šajā konkurencē. Turklāt lielais pasākuma adresātu skaits palielinās to ietekmi uz tirdzniecību.
- (134) Tāpēc ir skaidrs, ka pastāv risks, ka šie pasākumi iespaido šo produktu tirdzniecību starp dalībvalstīm, tas notiek tad, kad dalībvalstis atbalsta uzņēmējus, kuri darbojas kādā dalībvalstī, kaitējot citām dalībvalstīm. Abi novērtējamie pasākumi tieši un tūlīt ietekmē konkrēto produktu ražošanas izmaksas Spānijā. Tāpēc šie pasākumi ietekmē konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

1.3. Priekšrocību kritērijs

- (135) Atbilstīgi pastāvīgajai judikatūrai atbalsta jēdziens ir plašāks nekā subsīdiu jēdziens, jo tas ietver ne vien pozitīvu palīdzību, piemēram, subsīdijas kā tādas, bet arī valsts pasākumus, kuri dažādos veidos mazina nodokļu slogu, kas parasti jāsedz no uzņēmuma budžeta, un kuri, kaut gan tie nav subsīdijas šā vārda šaurākajā nozīmē, ir tām identiski pēc rakstura un rada tādas pašas sekas ⁽²⁷⁾.
- (136) Atbilstīgi Tiesas viedoklim no tā izriet, ka pasākums, ar kuru valsts iestādes konkrētiem uzņēmumiem piešķir atbrīvojumus no nodokļa, kas, kaut arī neietver valsts līdzekļu pārvedumu, rada šā pasākuma adresātiem labvēlīgāku finanšu situāciju nekā pārējiem nodokļu maksātājiem un ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (137) Atbilstīgi paziņojumam par tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai šādas priekšrocības rada nodokļu sloga samazinājumu uzņēmumiem dažādos veidos, jo īpaši nodokļu bāzes samazināšanas veidā (īpaši atskaitījumi, īpašs vai paātrināts amortizācijas režīms, rezervju iegrāmatojums bilancē u. c.), pilnīga vai daļēja nodokļa summas samazināšana vai nodokļu samazināšana (atbrīvojums no nodokļa vai nodokļa atlaide u. c.), nodokļu parāda atlikšana, dzēšana vai pat īpaša atmaksas grafika pārskatīšana.
- (138) Kooperatīvo sabiedrību nodokļu režīms Spānijā salīdzinājumā ar nodokļu režīmu sabiedrībām, kuras nav kooperatīvas sabiedrības, ir aprakstīts šā lēmuma 20. punktā. Runa ir par priekšrocībām, kuras piešķir visiem aizsargātajiem kooperatīviem, tostarp lauksaimniecības kooperatīviem, un kuras parasti nepiešķir sabiedrībām, kas nav kooperatīvās sabiedrības. Tāpat arī jāprecizē, ka saistībā ar šo vērtējumu uz nodokļu priekšrocībām šiem kooperatīviem neattiecas nodokļu bāzei piemērotais 20 % samazinājums kooperatīva rezultātiem.
- (139) Ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000 ieviestie grozījumi ir tādi, kas ļauj lauksaimniecības kooperatīviem lielākoties vai pat pilnībā nodarboties ar B kategorijas dīzeļdegvielas tirdzniecību, nepiemērojot tiem tādu nodokļu režīmu, kādu piemēro uzņēmumiem, kuri nav kooperatīvās sabiedrības.

⁽²⁵⁾ Lieta 730/79 Philip Morris Holland BV pret Komisiju, Rec. 1980, 2671. lpp., 11. apsvērums.

⁽²⁶⁾ Avots: Eurostat.

⁽²⁷⁾ Tiesas 2006. gada 15. jūnija spriedums Apvienotajās lietās C-393/04 un C-41/05 Air Liquide Industries Belgium, Krāj. 2006, I-5293. lpp.

- (140) Atbilstīgi tam, ko Pirmās instances tiesa norāda Lietā T-146/03 ⁽²⁸⁾, pirms šo pasākumu pieņemšanas kooperatīvu nodokļu statuss netika piemērots tirdzniecībai ar degvielu, jo šīs darbības veikšanai bija jādibina struktūra ar atšķirīgas juridiskās personas statusu, kurai netika piemērots labvēlīgs nodokļu režīms. Ar apstrīdēto pasākumu stāšanās spēkā tika paplašināta labvēlīgā nodokļu režīma statusa darbības joma, attiecinot to uz degvielas pārdošanu. Pirmās instances tiesa uzskata arī, ka apstrīdētie pasākumi izmainīja situāciju nodokļu jomā attiecībā uz lauksaimniecības kooperatīviem saistībā ar degvielas pārdošanu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri.
- (141) Komisija konstatē, ka, pateicoties šiem pasākumiem, lauksaimniecības kooperatīvi, kuri turpmāk var neierobežoti tirgoties ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, saglabājot tādu juridisko statusu, kas atšķiras no to uzņēmumu statusa, kuri nav kooperatīvās sabiedrības, pat no to kooperatīvu statusa, kuri nav lauksaimniecības kooperatīvi un kuri darbojas B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanas jomā, attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas pārdošanu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kuri nav kooperatīvās sabiedrības, atrodas labvēlīgākā situācijā, jo šie uzņēmumi saglabā tiem piemērojamo nodokļu režīmu.
- (142) Jāatgādina, ka attiecībā uz kooperatīvu nodokļu bāzes noteikšanu kooperatīva darbības rezultāti (sasniegti ar kooperatīva biedriem) un rezultāti ārpus kooperatīva (sasniegti ar tiem, kas nav kooperatīva biedri) tiek skatīti atsevišķi un tiem tiek piemēroti atšķirīgi nodokļi. Tomēr, lai arī grāmatvedības uzskaitē ir atsevišķa, lauksaimniecības kooperatīvs, kas ir vienota struktūra, turpinās saņemt citas nodokļu priekšrocības, kas nav tieši saistītas ar peļņas aplikšanu ar zemāku nodokli, piemēram, citas priekšrocības attiecībā uz uzņēmumu nodokli, nodokli kapitāla pārvedumiem un dokumentētiem juridiskiem aktiem, saimnieciskās darbības nodokli (kura apmērs nekādā veidā nav atkarīgs no uzņēmuma rezultātiem), kā arī nekustamā īpašuma nodokli. Tādējādi kooperatīvi saglabā savu īpašo nodokļu režīmu pat tad, kad tie palielina B kategorijas dīzeļdegvielas piegāžu apjomu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, pārsniedzot 50 % robežu, radot izņēmumu valsts likumā par kooperatīviem, bez pienākuma dibināt struktūru, kas ir atšķirīga juridiskā persona, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms.
- (143) Tāpēc lauksaimniecības kooperatīvi ir labvēlīgākā finanšu situācijā nekā pārējie nodokļu maksātāji, jo viena daļa priekšrocību ⁽²⁹⁾, jo īpaši attiecībā uz uzņēmumu nodokli, kā arī attiecībā uz citiem nodokļiem, ir saglabātas.
- (144) Attiecībā uz argumentiem, kurus izvirzīja Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācija, un kuri jo īpaši attiecas uz uzņēmumu nodokli, Komisija atgādina, kā jau tā norādīja Lēmumā 2003/239/EK, īpaši aizsargātiem kooperatīviem, kādi ir lauksaimniecības kooperatīvi, piešķirts 50 % uzņēmumu nodokļa samazinājums. Turklāt paredzēts 50 % samazinājums attiecībā uz atskaitījumiem obligātajā rezerves fondā, kā arī 100 % samazinājums attiecībā uz summām, kas paredzētas Izglītības un veicināšanas fondam. Visbeidzot, tie var brīvi amortizēt jaunu amortizējamo pamatlīdzekļu elementus, kas iegādāti pēdējos trijos gados pēc reģistrācijas kooperatīvu reģistrā.
- (145) Komisija pieļauj, ka kooperatīvajām sabiedrībām piešķirtās nodokļu priekšrocības jāvērtē to nodokļu saistību kontekstā, kas tām jāpilda salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kuri nav kooperatīvās sabiedrības.
- (146) Atbilstīgi Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācijai šo nodokļu priekšrocību nevar vērtēt atsevišķi no nodokļiem, kas kooperatīva biedram jāmaksā par tīro peļņu, kura ir atšķirīga no dividendēm kapitālsabiedrībās. Dubultās aplikšanas ar nodokļiem mazināšanai attiecībās kapitālsabiedrība – akcionārs (dividende) nav ekvivalenta attiecībās kooperatīvā sabiedrība – kooperatīva biedrs (tīrās peļņas sadale), attiecīgi tīrā peļņa tiktu aplikta ar lielākiem nodokļiem nekā dividendes. Priekšrocības, ko kooperatīvs varētu gūt no nodokļu atvieglojumiem attiecībā uz uzņēmumu nodokli, samazinātu kooperatīva biedra dubultā aplikšana ar nodokli attiecībā uz iedzīvotāju ienākuma nodokli, bet kooperatīvu – attiecībā uz uzņēmumu nodokli, tātad tiktu palielināts nodokļu slogs.
- (147) Tādējādi šis arguments, kā minēts Pirmās instances tiesas spriedumā, jāsaprot kā tāds, kas attiecas tikai uz uzņēmumu nodokļa izmaiņām, proti, uz šā nodokļa samazinājumu par 50 %. Komisija apstiprina, ka tas arguments, ko izvirzīja Spānijas Lauksaimnieku konfederācija, galvenokārt attiecas uz šo pasākumu.
- (148) Komisija uzskata, ka lietderīgi priekšrocību analizēt kooperatīva, nevis tā biedru līmenī, tā kā šajā analizē relevantais subjekts ir kooperatīvs. Tāpēc skaitļi par uzņēmumu nodokļa likmi, kurus norādījusi Spānijas Lauksaimnieku kooperatīvu konfederācija, nav pārliecinoši. Tie turklāt attiecas tikai uz līdzekļu neto pieejamību kooperatīva biedriem pēc nodokļu piemērošanas. Piemēram, Komisija uzskata, ka kooperatīva saimnieciskā situācija netiek vājināta, iemaksājot līdzekļus obligātajos fondos, jo tos kooperatīvi saglabā un izlieto skaidri noteiktos gadījumos.

⁽²⁸⁾ Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. decembra spriedums Lietā T-146/03, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid et Federación Catalana de Estaciones de Servicio* pret Komisiju, Krāj. 2006, II-98. lpp.

⁽²⁹⁾ Proti, iepriekš 20. punkta pirmajā daļā minētās priekšrocības, izņemot ar 20 % samazināto likmi, attiecas tikai uz darbībām ar kooperatīva biedriem, kas tāpēc nav šā lēmuma priekšmets.

- (149) Komisija atbilstīgi sniegtajiem skaidrojumiem uzskata, ka lauksaimnieku kooperatīviem Spānijā piemērojamajā nodokļu režīmā attiecībā uz uzņēmumu nodokli ir diezgan daudz priekšrocību. Turklāt atšķirīgajam nodokļu režīmam minētā nodokļa līmenī nav loģiska pamatojuma attiecībā uz dažām obligātajām prasībām, kas saistītas ar kooperatīva darbību, jo īpaši ar dubulto aplikšanu ar nodokļiem. Kad kooperatīvs veic darbības ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, tas tirgū darbojas tāpat kā jebkurš cits uzņēmums, un nav pamata pret kooperatīvu izturēties citādi kā pret citiem uzņēmumiem. Tāpēc kooperatīvu ienākumi, ko tie gūst no darbībām ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, ir apliekami ar tādiem pašiem nodokļiem kā tad, ja šīs darbības veiktu kapitālsabiedrība, un biedriem sadalītās summas – tāpat kā dividendes, ko saņem kapitālsabiedrības akcionāri.
- (150) Visbeidzot, Komisija konstatē, ka nav izvirzīts neviens arguments par brīvību amortizēt jaunu amortizējamo pamatlīdzekļu elementus, kas iegādāti pēdējos trijos gados pēc reģistrācijas kooperatīvu reģistrā, vai par citām priekšrocībām attiecībā uz uzņēmumu nodokli.
- (151) Komisija atgādina arī, ka priekšrocību nerada tikai uzņēmumu nodoklis, bet arī citi nodokļi, kas aprakstīti šā lēmuma 20. punktā (nodoklis par kapitāla pārvešanu un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodoklis par saimniecisko darbību un nekustamā īpašuma nodoklis). Attiecībā uz šiem nodokļiem nevarētu runāt par to, ka dubultā aplikšana ar nodokļiem to kaut kādā veidā kompensē.
- (152) Tādējādi kooperatīvi saglabā savas nodokļu priekšrocības pat tad, kad tie palielina B kategorijas dīzeļdegvielas piegāžu apjomu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, pārsniedzot 50 % robežu, bez pienākuma veidot struktūru, kas būtu atsevišķa juridiskā persona, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms, tādā veidā radot izņēmumu valsts likumā par kooperatīviem.
- (153) Atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim pasākumi, kas ieviesti ar karaļa dekrētu-likumu Nr. 10/2000, nav valsts atbalsts, ciktāl šie pasākumi neietekmē konkurējošos uzņēmumus, kas veic tādas pašas darbības, jo visi nozares uzņēmumi, tostarp lauksaimniecības kooperatīvi, maksā vienādu uzņēmumu nodokli (35 %). Tomēr, kā minēts iepriekš, ar karaļa likumu-dekrētu Nr. 10/2000 izdarītie grozījumi ļauj lauksaimniecības kooperatīviem lielāko daļu savas darbības vai pat visu darbību vēlt B kategorijas dīzeļdegvielas tirdzniecībai, nemaksājot tādu pašus nodokļus kā uzņēmumi, kuri nav kooperatīvās sabiedrības, jo lauksaimniecības kooperatīvi nezaudē nodokļu priekšrocības attiecībā uz uzņēmumu nodokli, nodokli par kapitāla pārvedumiem un dokumentētiem juridiskiem aktiem, nodokli par saimniecisko darbību (kura apmērs nekādā mērā nav atkarīgs no sabiedrības rezultātiem) un nekustamā īpašuma nodokli.
- (154) Komisija tāpēc uzskata, ka pasākumi, kas pieņemti ar karaļa likuma-dekrēta Nr. 10/2000 1. pantu, atbilst priekšrocību kritērijam.
- 1.4. *Selektivitātes kritērijs*
- (155) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tam jābūt tādām, kas selektīvi piešķir priekšrocības, no kurām konkrēti uzņēmumi vai konkrētas darbības nozare gūst īpašu labumu. Šis pants attiecas uz atbalstu, kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, “dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”⁽³⁰⁾.
- (156) Pārbaudot kāda pasākuma selektivitāti, Komisijai jānoskaidro, vai uzņēmumu diferenciāciju, kas ieviesta ar attiecīgo pasākumu attiecībā uz priekšrocībām vai maksājumiem, var skaidrot ar sistēmas būtību vai vispārējiem saimnieciskiem principiem. Atbilstīgi judikatūrai īpašam fiskālām pasākumam, ko var pamatot ar fiskālās sistēmas iekšējo loģiku, LESD 107. panta 1. punktu nepiemēro.⁽³¹⁾ Ja šī diferenciācija pamatota ar mērķiem, kuri atšķiras no vispārējās sistēmas, konkrētais pasākums principā tiek uzskatīts par tādu, uz kuru attiecas LESD 107. panta 1. punktā noteiktais selektivitātes princips.
- (157) Attiecībā uz diferencētiem nodokļu pasākumiem 20. punktā Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiesajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai, minēts, ka nodokļu priekšrocības dažkārt piešķir tikai konkrētu veidu uzņēmumiem, konkrētām to darbībām vai konkrētu preču ražošanai. Ja šīs priekšrocības rada labvēlīgus apstākļus dažiem uzņēmumiem vai dažām precēm, tas var būt valsts atbalsts, kā noteikts LESD 107. panta 1. punktā.
- 1.4.1. *Vai pasākumi rada labvēlīgus apstākļus konkrētiem uzņēmumiem un konkrētu preču ražošanai?*
- (158) Ir jānosaka, vai atbilstīgi Spānijas tiesiskajai sistēmai konkrētais pasākums rada labvēlīgus apstākļus konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai salīdzinājumā ar citiem, kuri attiecībā uz šās sistēmas mērķi būtu līdzīgā faktiskajā un juridiskajā situācijā⁽³²⁾.
- ⁽³⁰⁾ Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. decembra spriedums Lietā T-210/02, *British Aggregates*, Krāj. 2006, II-2789. lpp.
- ⁽³¹⁾ Tiesas 2006. gada 10. janvāra spriedums Lietā C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze*, Krāj. 2006, II-289. lpp.
- ⁽³²⁾ 2006. gada 6. septembra spriedums lietā Portugāle pret Komisiju C-88/03, Krāj. 2006, I-7115. lpp., 54. apsvērums un 2004. gada 29. aprīļa spriedums *GIL Insurance e.a.*, C-308/01, Krāj. 2004, I-4777. lpp., 68. apsvērums.

- (159) Komisijas paziņojumā par kooperatīvo sabiedrību darbības sekmēšanu Eiropā atzīts, ka kooperatīvi darbojas savu biedru interesēs, kas vienlaikus ir arī lietotāji, un tie netiek pārvaldīti ārējo ieguldītāju interesēs. Peļņu biedri saņem atbilstīgi viņu darījumiem ar kooperatīvu, bet rezerves un aktīvi ir kopīgi, tie ir nedalāmi un tos izmanto biedru kopīgajās interesēs. Tā kā principā biedru personiskās saites ir ciešas, jaunu biedru uzņemšana jāapstiprina kooperatīva biedriem, turpretī balsstiesības ne vienmēr ir proporcionālas ieguldītajām kapitāla daļām. Ja kāds biedrs izstājas no kooperatīva, viņam ir tiesības saņemt atlīdzību, kas samazina kapitālu.
- (160) Tas rada nepieciešamību definēt tīru savstarpējās kooperācijas kooperatīvu modeli, kuru var izmantot, lai noteiktu, vai kooperatīvi attiecībā uz Spānijas nodokļu sistēmu atrodas tādā pašā faktiskajā un juridiskajā situācijā kā kapitālsabiedrības.
- (161) Pirmkārt, tīru savstarpējās kooperācijas kooperatīvu modeli raksturo īpašas tā biedru savstarpējās attiecības. Katrs biedrs ir partneris ar vienu balsi kooperatīva administrācijā, kur katram biedram ir viena balss, kur lēmumi tiek pieņemti ar balsu vairākumu un ievēlētā direkcija ir atbildīga kooperatīva biedru priekšā. Ir vairāki kooperatīva un tā biedru sadarbības veidi, kas ir vairāk nekā tikai komerciālas attiecības.
- (162) Otrkārt, tīras savstarpējās kooperācijas kooperatīvu gadījumā tiek prasīta saimnieciskās darbības rezultātu godīga un taisnīga sadale, un visai peļņai galu galā jānonāk biedru rīcībā. Tas atbilst savstarpējības principam, kas ļauj kooperatīviem darboties biedru labā. Tirdzniecības vai patērēja kooperatīva biedri finanšu gada beigās gūst saimnieciska rakstura priekšrocības uz to darbību kopējās vērtības pamata, kas veiktas ar kooperatīvu (personalizēta peļņa vai atlaides). Tomēr viņi var lemt ļaut kooperatīvam paturēt daļu atlaižu vai peļņas par labu dažādām rezervēm. Tāpēc tīros savstarpējās kooperācijas kooperatīvus var definēt kā tādus, kuri darījumus veic tikai ar saviem biedriem.
- (163) Tādējādi attiecībā uz uzņēmumu nodokli tīro savstarpējās kooperācijas kooperatīvu gadījumā kooperatīvam nav peļņas, jo tas darbojas tikai savu biedru labā. Tāpēc Komisija uzskata, ka attiecībā uz peļņas nodokli tīrie savstarpējās kooperācijas kooperatīvi un pelnoši uzņēmumi nav līdzīgā faktiskajā un juridiskajā situācijā. Šādā gadījumā nodokļu bāzes samazināšana tīriem savstarpējās kooperācijas kooperatīviem nav valsts atbalsts.
- (164) Ņemot to vērā, Komisija atzīst arī, ka karaļa dekrētā-likumā Nr. 10/2000 minēti faktori, kas izjauc tīro savstarpējās kooperācijas modeli, jo īpaši, iespējams, atceļot maksimālo 50 % robežu, kas lauksaimniecības kooperatīviem jāievēro, lai piegādātu B kategorijas dīzeļdegvielu trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, nezaudējot fiskāli aizsargāta kooperatīva statusu, proti, nemainot ekskluzivitātes principu lauksaimniecības kooperatīvu labā. Tikai tas, ka kooperatīvi drīkst pārsniegt 50 % robežu, negatīvi ietekmē to tīrās kooperācijas raksturu tāpēc, ka turklāt nozīmīgu daļu kooperatīvu apgrozījuma varēs veidot darbības ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri. Lauksaimniecības kooperatīva darbība, dzenoties pēc peļņas, piedzīvos dziļas izmaiņas, un jājaūtā, vai principi, kas raksturīgi tīriem savstarpējās kooperācijas kooperatīviem (piemēram, aktīva kooperatīva biedru līdzdalība pārvaldē, lēmumu pieņemšanā, vadībā, ekskluzivitātes, altruisma un demokrātijas principi) var vēl tikt saglabāti, ja kooperatīva pakalpojumi neierobežoti pieejami trešām personām, kas nav kooperatīva biedri. Turklāt jāņem vērā, ka ieņēmumu struktūras maiņa attiecībā uz trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, tos attālinās no kooperatīvā gara.
- (165) Tāpēc šajā gadījumā ir skaidrs, ka karaļa dekrētā-likumā Nr. 10/2000 tiek pārskatītas to lauksaimniecības nozares kooperatīvu tīrās savstarpējās kooperācijas iezīmes, kurus skar šis pasākums. Šo iemeslu dēļ un atbilstīgi Spānijā spēkā esošajiem tiesību aktiem Komisija nevar neapstrīdamā veidā konstatēt, ka attiecīgie Spānijas lauksaimniecības kooperatīvi ir tīras savstarpējās kooperācijas kooperatīvi. Šie kooperatīvi, kā arī to ienākumi tāpēc jāanalizē nevis salīdzinājumā ar tīrās kooperācijas kooperatīvajām sabiedrībām, bet salīdzinājumā ar kapitālsabiedrībām.
- (166) Tomēr ir pamats noteikt to juridisko režīmu, atbilstīgi kuram jāvērtē pasākumi, proti, atsaucies pamats. Šajā sakarībā jānorāda, ka to nodokļu priekšrocību gadījumā, kas paredzētas Spānijas lauksaimniecības kooperatīviem, attiecīgie pasākumi ir īpašas atkāpes, kas paredzētas likumā Nr. 20/1900 par kooperatīvu nodokļu režīmu. Likuma 16. panta 5. punktā, 18. panta 2. punktā, 33. panta 1., 2., 3. un 4. punktā, 34. panta 1. un 2. punktā paredzēti vairāki īpaši aizsargātiem kooperatīviem, tostarp lauksaimniecības kooperatīviem, labvēlīgi pasākumi attiecībā uz uzņēmumu nodokli, nodokli par kapitāla pārvedumiem, par dokumentētiem juridiskiem aktiem, saimnieciskās darbības nodokli un nekustamā īpašuma nodokli (sīkāk par priekšrocībām skatīt iepriekš 20. punktu).
- (167) Pēc tam jānosaka, kāds mērķis ir katram no četriem minētajiem nodokļiem. Šajā sakarībā ir pamats uzskatīt, ka uzņēmumu nodokļa mērķis ir uzņēmumu peļņas aplikšana ar nodokli. Pārējo nodokļu mērķis attiecīgi ir kapitāla pārvedumu, dokumentēta juridiska akta veikšanas, saimnieciskās darbības un nekustamā īpašuma tiesību aplikšana ar nodokli.

- (168) Visbeidzot, kā iepriekš minēts, jānosaka, vai kooperatīvu un kapitālsabiedrību faktiskā un juridiskā situācija ir līdzvērtīga attiecībā uz šo četru nodokļu mērķiem.
- (169) Tā kā attiecībā uz uzņēmumu nodokli Komisija nevar konstatēt, ka attiecīgie Spānijas lauksaimniecības kooperatīvi ir tīras sadarbības kooperācijas kooperatīvi, kas pēc definīcijas nerada peļņu, tā nevar arī izslēgt, ka kooperatīvi un kapitālsabiedrības attiecībā uz nodokļu priekšrocībām atrodas līdzvērtīgā faktiskā un juridiskā situācijā.
- (170) Kad kooperatīvs veic darbības ar trešām personām, kas nav kooperatīva biedri, tas tirgū darbojas tāpat kā jebkurš cits uzņēmums un tāpēc attiecībā uz uzņēmuma nodokļa mērķi atrodas līdzvērtīgā faktiskā un juridiskā situācijā. Turklāt attiecībā uz fiskālajiem pasākumiem saistībā ar kooperatīvu nedalāmajām rezervēm Komisija uzskata, ka no uzņēmumu nodokļa piemērošanas viedokļa tās ir līdzvērtīgas kapitālsabiedrību rezervēm. Tik tiešām no kooperatīvu skata punkta priekšrocību piešķiršana nedalāmajām rezervēm galvenokārt būtu salīdzināma ar gadījumiem, kad kapitālsabiedrības saglabā peļņu, jo kooperatīva darbības gaitā nedalāmās rezerves tiek izmantotas līdzīgi kā peļņa, ko kapitālsabiedrības ieskaita rezervē. Salīdzinājums jāizdara no uzņēmuma skata punkta, nevis no akcionāru vai kooperatīvu skata punkta. Pat kooperatīvu obligāto rezervju obligātums nevar izmainīt to, ka pasākums ir atbalsts, jo kapitālsabiedrībām arī ir likumīgas obligātās rezerves, kuras tomēr tiek apliktas ar nodokli. Tāpēc Komisija uzskata, ka nedalāmās rezerves saimnieciskās darbības aspektā ir līdzvērtīgas jebkuram citam rezervju veidam, kas paredzētas citiem uzņēmumiem.
- (171) Jebkurš pasākums saistībā ar uzņēmumu nodokli, kura mērķis ir diferencēts un labvēlīgāks režīms attiecībā uz peļņu vispār un attiecībā uz peļņu, kas paredzēta nedalāmajām rezervēm, jo īpaši par labu kooperatīviem, var sniegt priekšrocības, kas labvēlīgas kooperatīvu saimnieciskajai darbībai salīdzinājumā ar kapitālsabiedrībām, kuras nevarētu tās izmantot pat tad, kad tās atrodas līdzvērtīgā situācijā.
- (172) Komisija uzskata, ka attiecībā uz priekšrocībām saistībā ar uzņēmumu nodokli no šiem apsvērumiem izriet, ka kapitālsabiedrības atrodas vienādā situācijā ar kooperatīvajām sabiedrībām un ka tādēļ var apgalvot, ka kooperatīvajām sabiedrībām salīdzinājumā ar kapitālsabiedrībām ir priekšrocības.
- (173) Attiecībā uz nodokli par kapitāla pārvedumiem un dokumentētiem juridiskiem aktiem jāatgādina, ka ar šo netiešo nodokli apliek dažādus juridiskus aktus, piemēram, apjomīgus kapitāla pārvedumus, dokumentētus juridiskus aktus vai arī dažas biedru darbības (piemēram, sabiedrības finansēšana kapitāla pieauguma veidā). Kapitālsabiedrībai par šiem aktiem tiks piemēroti nodokļi. Turpretī, kā izklāstīts šā lēmuma 20. punktā, kooperatīvajām sabiedrībām piemērots izņēmums par šīm ar nodokli apliktajām darbībām (dibināšana, kapitāla palielināšana, aizdevumu piešķiršana vai anulēšana u. c. ⁽³³⁾). Tāpēc kooperatīvajām sabiedrībām ir priekšrocības salīdzinājumā ar kapitālsabiedrībām.
- (174) Nodokļa par saimniecisko darbību mērķis ir tieši aplikēt ar nodokli visa veida saimniecisko uzņēmējdarbību, profesionālo vai māksliniecisko darbību, ko Spānijas teritorijā veic fiziskas vai juridiskas personas ⁽³⁴⁾. Kapitālsabiedrībai, kuras apgrozījums lielāks par vienu (1) miljonu euro, tiks piemērots šis nodoklis atbilstīgi tai saimnieciskajai darbībai, kuru tā veic. Kā minēts šā lēmuma 20. punktā, kooperatīvajām sabiedrībām šim nodoklim piemērots 95 % samazinājums ⁽³⁵⁾. Tātad kooperatīvajām sabiedrībām ir priekšrocība salīdzinājumā ar iepriekšminētajām kapitālsabiedrībām, kuras pilnībā tiek apliktas ar šo nodokli.
- (175) Visbeidzot, attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokli jāatgādina, ka tas ir vietējs nodoklis, ar kuru apliek īpašuma tiesības un citas tiesības, kas saistītas ar nekustamu mantu. Kapitālsabiedrības atšķirībā no kooperatīvajām sabiedrībām, kā norādīts šā lēmuma 20. punktā, šo nodokli maksā pilnā apjomā. Tik tiešām, kooperatīvajām sabiedrībām piešķirts šā nodokļa samazinājums par 95 %, kas atbilst kooperatīvo sabiedrību lauku īpašumam un kopienas zemkopības saimniecībām ⁽³⁶⁾. Tāpēc attiecībā uz ārpusētas teritorijām kooperatīvajām sabiedrībām ir priekšrocības salīdzinājumā ar kapitālsabiedrībām, kuras šo nodokli maksā pilnā apjomā.
- (176) Komisijai pēc tam, kad tā konstatējusi, ka kapitālsabiedrības un kooperatīvās sabiedrības atrodas līdzvērtīgā situācijā, ir iespējams apgalvot, ka uz tām netiek attiecinātas minētās priekšrocības ⁽³⁷⁾ un tātad šīs priekšrocības ir selektīvas, jo attiecas tikai uz kooperatīvajām sabiedrībām.

⁽³³⁾ Skatīt šā lēmuma 20. punktu, kā arī 1990. gada 19. decembra likuma Nr. 20/1990 par kooperatīvu fiskālo režīmu 33. panta 1. punktu un 34. panta 1. punktu.

⁽³⁴⁾ Skatīt šā lēmuma 20. punktu.

⁽³⁵⁾ 1990. gada 19. decembra likuma Nr. 20/1990 par kooperatīvu fiskālo režīmu 33. panta 4. punkta a) apakšpunkts.

⁽³⁶⁾ 1990. gada 19. decembra likuma Nr. 20/1990 par kooperatīvu fiskālo režīmu 33. panta 4. punkta b) apakšpunkts.

⁽³⁷⁾ Skatīt šā lēmuma 135.–154. apsvērumu par minēto priekšrocību noteikšanu.

- (177) Komisija tāpēc konstatē, ka ar karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 1. pantu ieviestie pasākumi lauksaimniecības kooperatīviem piešķir selektīvas priekšrocības ⁽³⁸⁾.

1.4.2. Vai pasākumi atbilst sistēmas būtībai vai vispārējiem saimnieciskiem principiem?

- (178) Turpmāk jānoskaidro, vai apspriežamie fiskālie pasākumi atbilst sistēmas būtībai, vai vispārējiem saimnieciskiem principiem, kas jāpierāda attiecīgajai dalībvalstij. Pasākumam, kas rada izņēmumu vispārējās fiskālās sistēmas piemērošanā, pamatojums var būt fiskālās sistēmas būtība, ja attiecīgā dalībvalsts var pierādīt, ka šis pasākums tieši izriet no šīs valsts fiskālās sistēmas pamatprincipiem vai galvenajiem principiem ⁽³⁹⁾.

- (179) Pamatojums, kas balstīts uz attiecīgās fiskālās sistēmas būtību vai vispārējiem saimnieciskiem principiem, ir izņēmums attiecībā uz valsts atbalsta aizlieguma principu, un tāpēc tas jāinterpretē ļoti precīzi ⁽⁴⁰⁾. Dalībvalstij jāpierāda, ka attiecīgā atkāpe pamatojama ar sistēmas būtību vai vispārējiem saimnieciskiem principiem un tāpēc tā nav valsts atbalsts LESD 107. panta nozīmē. Šajā sakarībā jānoskaidro īpaša nodokļu režīma ārējie mērķi un nodokļu sistēmai raksturīgi mehānismi, kas nepieciešami šo mērķu īstenošanai ⁽⁴¹⁾.

- (180) Konkrētajā gadījumā Spānijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija uzskata, ka pasākumi, kas noteikti ar karaļa dekrētu–likumu Nr. 10/2000, jo īpaši saistībā ar to ietekmi uz uzņēmumu nodokli, paredzēti, lai kompensētu peļņas dubulto aplikšanu ar nodokļiem uzņēmumu nodokļa un iedzīvotāju ienākuma nodokļa veidā. Komisija, pamatojoties uz izvirzītajiem argumentiem, nevar izteikties par šā apgalvojuma pamatotību. Komisija tomēr konstatē, ka šo apgalvojumu Spānijas iestādes neizvirza, lai pierādītu, ka pasākums tieši izriet no Spānijas nodokļu sistēmas pamatprincipiem vai galvenajiem principiem. Spānijas iestādes uzskata, ka sasniedzamais mērķis ir ļaut kooperatīvam īstenot šo darbību, bez nepieciešamības dibināt atsevišķu struktūru, abās situācijās piemērojot vienādu aplikšanu ar uzņēmumu nodokli tā, lai ienākumi no B kategorijas dīzeļdegvielas piegādēm ir pakļauti vispārējam uzņēmumu nodokļa režīmam. Abu pasākumu mērķis ir ļaut laukkopības un lopkopības saimniecībām saglabāt nepieciešamo konkurētspējas līmeni, lai pārvarētu dīzeļdegvielas izmaksu nesamērīgās

palielināšanās un euro vērtības pret dolāru samazināšanās dēļ radušās saimnieciskās grūtības ⁽⁴²⁾. Attiecībā uz pārējiem nodokļiem Spānijas iestādes uzskata, ka nodokļu priekšrocības bija noteiktas pirms karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 stāšanās spēkā, tāpēc kooperatīvi to izmantoja pirms minētā dekrēta stāšanās spēkā.

- (181) Tomēr Komisija uzskata, ka tikai tas, ka nodokļu priekšrocības, kas saistītas ar dažādiem nodokļiem un kuras rada abi attiecīgie pasākumi, ir iecerētas tā, lai nodrošinātu saimniecisku grūtību izraisītas situācijas uzlabošanu, neļauj uzskatīt, ka jebkuras nodokļu priekšrocības, ko attiecīgās Spānijas iestādes ir piešķirušas, pamatojamas ar valsts nodokļu sistēmas būtību un vispārējiem saimnieciskiem principiem ⁽⁴³⁾.

- (182) Tāpēc Komisija uzskata, ka karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 1. pantā noteiktie pasākumi atbilst selektivitātes kritērijiem.

1.5. Secinājumi par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē

- (183) Komisija atbilstīgi iepriekš minētajiem paskaidrojumiem uzskata, ka lauksaimniecības kooperatīviem labvēlīgie pasākumi, kas noteikti karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 1. pantā un kas pieņemti pēc degvielas cenu pieauguma, ir kooperatīviem piešķirta priekšrocība, kuru citi uzņēmēji nevar izmantot un kura rada vai draud radīt konkurences izkropojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem un konkrētu preču ražošanai tāpēc, ka šī priekšrocība var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tāpēc Komisija secina, ka uz šiem pasākumiem attiecas LESD 107. panta 1. punkts.

- (184) Saistībā ar to, vai attiecīgais atbalsts ir jauns, vai jau pastāvošs atbalsts, jāatgādina, ka 2000. gadā pieņemtie pasākumi tieši norāda uz priekšrocībām, ko piešķir kooperatīvu nodokļu režīmam, kas noteikts likumā Nr. 20/1990. Tādējādi ar šo likumu tiek paredzētas nodokļu priekšrocības, kuras principā būtu jāuzskata par jaunu atbalstu, jo tās pieņemtas pēc Spānijas pievienošanās EEK 1986. gadā.

- (185) Tomēr Komisija apzinās, ka kopumā kooperatīvu nodokļu režīmiem Eiropā ir senas saknes un ka daži jaunie noteikumi tikai pārņem tās priekšrocības, kas pastāvēja pirms pievienošanās EEK.

⁽³⁸⁾ Attiecībā uz priekšrocību jēdzienu skatīt šā lēmuma 135.–154. apsvērumu.

⁽³⁹⁾ 2006. gada 6. septembra spriedums, Portugāle pret Komisiju, C-88/03, *Krāj. 2006*, I-7115. lpp., 80.–81. apsvērumi.

⁽⁴⁰⁾ 2002. gada 6. marta spriedums *Diputación Foral de Álava e.a. pret Komisiju*, T-127/99, T-129/99 un T-148/99, *Rec. 2002*, II-1275. lpp., 250. apsvērumi.

⁽⁴¹⁾ Tiesas 2006. gada 6. septembra spriedums, *Açores – République Portugaise pret Komisiju*, Lieta C-88/03, *Krāj. 2006*, I-7115. lpp.

⁽⁴²⁾ Skatīt šā lēmuma 65.–85. punktu.

⁽⁴³⁾ Skatīt 41. zemsvītras piezīmi.

(186) Taču konkrētajā gadījumā Spānijas iestādes vai trešās ieinteresētās personas Komisijai nav nosūtījušas informāciju, kas ļautu nešaubīgi noteikt, ka ar likumu Nr. 20/1900 pieņemtie pasākumi, kurus pēc tam pārņēma ar 2000. gada dekrētu, ir citu identisku pasākumu turpinājums, kuri pastāvēja pirms 1986. gada.

(187) Komisijai jāsecina, ka pasākumi, kas īpaši attiecas uz degvielas nozari, ir jauns atbalsts, par kuru vajadzēja paziņot Komisijai pirms tā īstenošanas.

2. Atbalsta nelikumība

(188) Komisijai jāuzsver, ka Spānijas iestādes piešķirušas attiecīgo atbalstu, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. 1. panta f) punktā Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus LESD 108. panta piemērošanai⁽⁴⁴⁾, definēts nelikumīgs atbalsts, kas ir jauns atbalsts, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu (bijušais EK līguma 88. panta 3. punkts). Atbalsta piešķiršana bija nelikumīga, jo šie pasākumi bija ieviesti, pirms Komisija bija izteikusi savu viedokli par to saderību ar iekšējo tirgu.

(189) No tā, ka pasākumos, ko īstenojušas Spānijas iestādes, iekļauti valsts atbalsta elementi, izriet, ka tie ir nelikumīgs atbalsts LESD nozīmē.

(190) Atbilstīgi Komisijas paziņojumam par tādu noteikumu izstrādi, kas piemērojami nelikumīga atbalsta novērtēšanai⁽⁴⁵⁾, jebkāds nelikumīgs atbalsts Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta f) punkta nozīmē ir jānovērtē atbilstīgi tiem noteikumiem un pamatnostādņēm, kuras ir spēkā tad, kad atbalsts tiek piešķirts.

3. Atbalsta saderības pārbaude

(191) LESD 107. pantā minēti izņēmumi attiecībā uz valsts atbalsta nesaderības principu ar LESD. Šajā gadījumā jāpārbauda ar likumu-dekrētu Nr. 10/2000 noteiktie pasākumi.

(192) LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka ar iekšējo tirgu ir saderīgs atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, kuru nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi. Spānijas iestādes pamatoja šo atbalstu, atsaucoties uz to, ka atbalsts bija paredzēts, lai novērstu kaitējumu, ko radījis ārkārtējs notikums.

⁽⁴⁴⁾ "Jauns atbalsts" ir atbalsts, t. i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽⁴⁵⁾ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.

(193) Atbilstīgi Spānijas iestāžu viedoklim nesamērīgais dīzeļdegvielas cenu pieaugums izraisīja sabiedriskās kārtības traucējumus, energoapgādes un apgādes ar pārtiku pārtraukumus, kā arī brīvu preču tranzītu caur Kopienas teritoriju, ko vajadzētu uzskatīt par ārkārtēju notikumu LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

(194) Attiecībā uz LESD 107. panta 1. punktā noteikto valsts atbalsta nesaderības principu ar iekšējo tirgu Komisija uzskata, ka jēdziena "ārkārtējs notikums", uz ko ir atsauce LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā, interpretācija jāierobežo. Līdz šim Komisija ir apstiprinājusi to, ka par ārkārtējiem notikumiem tiek uzskatīti kari, iekšēji nemieri vai streiki un, ar dažām atrunām, kā arī atkarībā no apmēriem, lielākas kodolkatastrofas vai avārijas rūpnīcā un ugunsgrēki, kas rada plašus postījumus. Tā kā pastāv objektīvas grūtības iepriekš paredzēt šādus notikumus, Komisija katrā atsevišķā gadījumā novērtē priekšlikumu par atbalsta piešķiršanu, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi šajā jomā. Šie apsvērumi ir atspoguļoti Kopienas pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā⁽⁴⁶⁾ V.B.2. punktā.

(195) Šajā gadījumā atbalsta piešķiršanas pamatojums ir degvielas cenu pieaugums, nevis sabiedriskās kārtības traucējumi, streiki⁽⁴⁷⁾, energoapgādes vai apgādes ar pārtiku traucējumi⁽⁴⁸⁾. Atbalsta piešķiršanas iemesli nebija šie notikumi, bet gan degvielas cenas pieaugums.

(196) Jebkurā gadījumā Komisija uzskata, ka degvielas cenu pieaugums nav ārkārtējs notikums, un ka tāpēc uz atbalstu nevar attiecināt LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto izņēmumu par atbalstu, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījuši ārkārtēji notikumi. Turklāt jāpiebilst, ka 2006. gada 9. marta paziņojumā par zvejniecības nozari⁽⁴⁹⁾ Komisija puda viedokli, ka, lai neradītu konkurences izkropļojumus, tā neapstiprinās atbalstu, kas pieļautu valsts intervenci, lai kompensētu pēkšņu degvielas izmaksu pieaugumu.

(197) Turklāt Komisija uzskata, ka nav norādīta tiešā saite starp kaitējumu un ārkārtējo notikumu, kā to prasa Eiropas Savienības Tiesas judikatūra⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁶⁾ OV C 319, 27.12.2006., 1. lpp., 89.–94. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Komisijas 1995. gada 26. jūlija Lēmums 96/148/EK (OV L 34, 13.2.1996., 38. lpp.).

⁽⁴⁸⁾ Komisijas 1999. gada 29. jūlija lēmums, SG(99) D/5879.

⁽⁴⁹⁾ 2006. gada 9. marta COM(2006) 103 galīgā redakcija, 3.1.2. punkts un 2008. gada 13. jūnija COM(2008) 384 galīgā redakcija, 6.3. punkts.

⁽⁵⁰⁾ Pirmās instances tiesas spriedums *Olympiaki Ypiresies AE* pret Komisiju, 51. un 52. punkts, Lieta T-268/06, *Krāj.* 2008, II-1091. lpp., 51. un 52. apsvērumi.

- (198) LESD 107. panta 3. punktā norādītās atkāpes ļoti precīzi jāinterpretē, pārbaudot visu reģionam vai nozarei paredzētu atbalsta programmu vai pārbaudot jebkuru individuālu vispārēju atbalsta shēmu piemērošanas gadījumā. Jo īpaši atbalstu var piešķirt tikai tajos gadījumos, kad Komisija var noteikt, ka atbalsts ir nepieciešams, lai īstenotu kādu no attiecīgajiem mērķiem. Sniegt iespēju izmantot šīs atkāpes attiecībā uz atbalstu, neparedzot atbalsta saņēmēju līdzdalību, nozīmētu ļaut nodarīt kaitējumu tirdzniecībai starp dalībvalstīm, kā arī radīt konkurences izkropļojumus, kas nav attaisnojams ar Kopienas interesēm un līdz ar to arī ar tām priekšrocībām, ko nepamatoti saņem dažu dalībvalstu uzņēmēji.
- (199) Komisija uzskata, ka apspriežamais atbalsts neveicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Tas nav arī atbalsts, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādās dalībvalsts tautsaimniecībā 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Atbalsts nav paredzēts arī kultūras un kultūras mantojuma saglabāšanas veicināšanai 107. panta 3. punkta d) apakšpunkta nozīmē.
- (200) Tomēr 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikts, ka par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu vai tautsaimniecības reģionu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm. Lai varētu izmantot minētajā pantā norādītās atkāpes, atbalstam jāveicina attiecīgās nozares attīstība.
- (201) Karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 1. pantā noteiktie pasākumi pastāv kopš 2000. gada. Kopienas līmenī nav bijis pamatnostādņu vai konkrētu noteikumu par valsts atbalsta piešķiršanu lauksaimniecības kooperatīviem, jo tie principā ir tādi paši uzņēmumi, kā jebkurš cits uzņēmums⁽⁵¹⁾.
- (202) Jāuzsver arī lauksaimniecības kooperatīvu juridiskais un saimnieciskais statuss un vienlaikus arī Eiropas normatīvais konteksts attiecībā uz lauksaimniecības nozari.
- (203) Atbilstīgi Starptautiskās kooperatīvu apvienības viedoklim kooperatīvs ir neatkarīga personu apvienība, kuras brīvprātīgi apvienojušās, lai, izmantojot uzņēmumu, kura īpašums ir kolektīvs, bet pārvalde demokrātiska, reaģētu uz kopīgajām saimnieciskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām un cerībām⁽⁵²⁾. Kooperatīvu definīcijas balstās uz dažādiem principiem, kas tam piešķir savstarpējības vai kooperēšanās īpašības⁽⁵³⁾, piemēram, principu "viena persona – viena balss" vai arī ekskluzivitātes principu. Kooperatīvu statusu raksturo arī dažādi ierobežojumi, piemēram, ierobežojumi to finanšu pārvaldībā un saistībā ar atlīdzību biedriem.
- (204) Komisijas paziņojuma par kooperatīvo sabiedrību darbības sekmēšanu Eiropā 3.2.6. punktā norādīts, ka atbilstīgi dažu dalībvalstu viedoklim ierobežojumi, kas raksturīgi specifiskajai kooperatīva kapitāla struktūrai, var būt pamats īpaša fiskālā režīma piemērošanai. Tomēr vajadzētu ievērot principu, atbilstīgi kuram kādam struktūras tipam piešķirtā aizsardzība vai priekšrocības jāsamēro ar juridiskajiem ierobežojumiem, ar sociālo pievienoto vērtību vai ar šai formai raksturīgo ierobežojumu ievērošanu, un tai nevajadzētu būt par iemeslu negodīgai konkurencei.
- (205) Kā jau Komisija minēja iepriekš, 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikts, ka par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.
- (206) Turklāt Komisija norāda, ka saderības analīze atbilstīgi LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam balstīta uz līdzsvara meklējumiem starp ieguvumiem no atbalsta saņemšanas kopīgas intereses mērķu sasniegšanas aspektā un konkurences un tirdzniecības izkropļojumiem. Komisijai vispirms vajadzēs analizēt, vai atbalsts patiešām paredzēts situācijām, kurās tirgus nesniedz iespēju sasniegt efektīvus tautsaimniecības rezultātus, vai citām sociālām vai taisnīguma situācijām. Komisijai vajadzēs arī noteikt, vai atbalsts ir piemērots pasākums, lai labotu tirgus trūkumus. Visbeidzot, Komisijai vajadzēs noteikt, vai atbalsts ir samērīgs izvīrītā mērķa sasniegšanai.

⁽⁵¹⁾ Izņemot attiecībā uz norādi par ražotāju grupu izveidi, kas iekļauta Kopienas pamatnostādņēs attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā un 9. pantā Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulā (EK) Nr. 1857/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu, kurā ir runa arī par ražotāju grupu izveidi.

⁽⁵²⁾ Neatkarīga nevalstiska apvienība, kas apvieno, pārstāv lauksaimniecības kooperatīvus un palīdz tiem visā pasaulē. Tā dibināta Londonā, 1895. gadā. SKA ir 224 biedri 87 valstīs visās tautsaimniecības nozarēs. <http://www.ica.coop>

⁽⁵³⁾ *Les coopératives dans l'Europe Entrepreneuriale*. Komisijas konsultatīvais dokuments 7.12.2001.

- (207) Attiecībā uz lauksaimniecības nozari princips, kas saistīts ar tautsaimniecības attīstību, noteikts LESD 42. pantā, kurā teikts, ka nodaļā minētie noteikumi par konkurenci attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību tikai tiktāl, ciktāl to noteikusi Padome, ievērojot LESD 39. pantā izvirzītos mērķus.
- (208) LESD 39. pantā noteikts, ka kopējās lauksaimniecības mērķis cita starpā ir celt lauksaimniecības ražīgumu, veicinot tehnikas attīstību un, nodrošinot lauksaimnieciskās ražošanas racionālu attīstību un ražošanas faktoru optimālu izmantojumu, panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem. Turklāt šajā pantā noteikts, ka, veidojot kopējo lauksaimniecības politiku, tiks ņemtas vērā lauksaimniecības īpatnības, ko rada lauksaimniecības sociālā struktūra un dažādu lauksaimniecības reģionu struktūras un dabas apstākļu atšķirības, vajadzība pakāpeniski īstenot attiecīgus pielāgojumus, kā arī tas, ka dalībvalstīs lauksaimniecības nozare ir cieši saistīta ar visu tautsaimniecību.
- (209) No šiem pantiem izriet, ka konkurences politikā jāņem vērā šie LESD mērķi. Šo mērķu sasniegšanu, kuriem ir ļoti izteikts sociāls un tautsaimnieciskais raksturs, lielā mērā nodrošina lauksaimniecības kooperatīvi, kuriem ir ļoti svarīga nozīme tautsaimniecībā vispār un jo īpaši lauku vidē, darbavietu radīšanā, kā arī to reģionu tautsaimniecības tīklu veidošanā, kuros kooperatīvi atrodas ⁽⁵⁴⁾.
- (210) Komisija atzīst, ka lauksaimniecības kooperatīvi pilda LESD 39. pantā nospraustos mērķus un ka tādējādi tie veicina lauksaimniecības attīstību. Turklāt, tā kā lauksaimniecība ir nozare, kas ļoti cieši saistīta ar visu tautsaimniecību, kā uzsvērts LESD 39. panta 2. punkta c) apakšpunktā, jāsecina, ka lauksaimniecības kooperatīvi veicina to tautsaimniecības reģionu attīstību, kuros tie atrodas, un ka to darbība un nepārtrauktība atbilst vispārējām interesēm.
- (211) Lai atbalstu, kas paredzēts dažu darbību vai tautsaimniecības reģionu attīstības sekmēšanai, varētu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, tas nedrīkst traucēt tirdzniecībai tā, lai būtu pretrunā kopējām interesēm.
- (212) Kopīgās intereses ir cieši saistītas ar pasākumu samērību attiecībā uz sasniedzamo mērķi, kā norādīts Komisijas paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai 33. punktā.
- (213) Konkrētajā gadījumā samērīguma aspekts attiecībā uz sasniedzamo mērķi meklējams gan kooperatīviem raksturīgajās īpašībās, kas nosaka to specifiku un veido to īpašo iedabu, t. i., savstarpējības principos, gan tajā ietekmē, ko tie var radīt uz konkurenci, jo īpaši to lieluma dēļ.
- (214) Jebkurai iespējamai atkāpei par labu lauksaimniecības kooperatīviem saistībā ar valsts atbalsta politiku vajadzētu sekmēt darbības un pasākumus, kas tieši saistīti ar šiem savstarpējības principiem. Turklāt tai būtu jāaprobežojas ar darbībām starp kooperatīvu un tā biedriem, proti, tur, kur savstarpējības principi iegūst jēgu. Tā kā šādu nosacījumu nav, šīm darbībām būtu ierobežota ietekme uz konkurenci.
- (215) Karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 1. pantā noteiktais atbalsts paredz ārkārtēju īpaši aizsargātu kooperatīvu statusa saglabāšanu lauksaimniecības kooperatīviem pat tad, kad tie palielina B kategorijas dīzeļdegvielas piegāžu apjomu robežu trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri, pārsniedzot 50 % robežu, kā arī atbrīvojot šos kooperatīvus no tādas struktūras dibināšanas, kura būtu atsevišķa juridiska persona, uz kuru attiecas vispārējais nodokļu režīms attiecībā uz B kategorijas dīzeļdegvielas piegādi trešām personām, kuras nav kooperatīva biedri. Šis atbalsts neatbilst tam īpaši aizsargātu kooperatīvu raksturojumam, kādu sniegušas Spānijas iestādes.
- (216) Tātad runa ir par pasākumiem, kuri attiecas tikai uz darījumiem ārpus kooperatīva un skar darbības, kas nav tieši saistītas ar savstarpējās kooperācijas principiem un kuras nav tikai darbības starp kooperatīvu un tā biedriem. Atbilstīgi iepriekšminētajiem apsvērumiem Komisija nevar secināt, ka atbalsts paredzēts situācijām, kad tirgum nav efektīvu saimniecisku rezultātu, vai citiem sociāliem vai taisnīguma mērķiem.
- (217) Attiecībā uz pasākumiem, kuri attiecas tikai uz darījumiem ārpus kooperatīva un skar darbības, kas nav tieši saistītas ar savstarpējās kooperācijas principiem un kuras nav tikai darbības starp kooperatīvu un tā biedriem, Komisija uzskata, ka atbalsts neatbilst iepriekšminētajiem saderības kritērijiem.

⁽⁵⁴⁾ Kooperatīvu lielā nozīme lauksaimniecības nozarē ir minēta 4. punktā Komisijas paziņojumā par kooperatīvo sabiedrību darbības sekmēšanu Eiropā, atbilstīgi kuram "daudzās kooperatīvu priekšrocības Eiropas tautsaimniecībai tos padara par nepieciešamu faktoru Lisabonas mērķu sasniegšanai; kooperatīvi ir tādu uzņēmumu paraugs, kas, savstarpēji vienam otru papildinot, var sasniegt gan uzņēmējdarbības, gan sociālos mērķus. Kooperatīviem ir liela nozīme ne vien uzņēmumu politikā, bet arī lauksaimniecības ekonomikā un to reģionu attīstībā, kuri nonākuši saimnieciskās grūtībās, to struktūra ir ideāla, lai palielinātu nodarbinātību un sociālo kohēziju".

(218) Šis lēmums attiecas uz divām izskatītājām atbalsta shēmām un tiek nekavējoties izpildīts, jo īpaši attiecībā uz visu individuālo atbalstu atgūšanu, kas piešķirti saistībā ar šīm shēmām. Komisija turklāt paziņo, ka lēmums par atbalsta shēmām neizslēdz iespēju, ka viss individuāls atbalsts vai tā daļa tiek uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu uz konkrētu gadījumu attiecināmu iemeslu dēļ (piemēram, tāpēc, ka individuāla atbalsta piešķiršana attiecas uz *de minimis* noteikumu, turpmāku Komisijas lēmumu vai saistībā ar regulu par nodokļu atcelšanu).

4. Secinājums atbilstīgi pastāvošajiem noteikumiem

(219) Valsts atbalsts kooperatīviem nodokļu priekšrocību veidā principā jāuzskata par darbības atbalstu, kas ir aizliegts saskaņā ar 32. punktu Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai, un ko aizliedz Kopienas noteikumi.

(220) Darbības atbalsta jēdziens lauksaimniecības nozarē jau tika piemērots praksē pirms 2000. gada, un pēc tam tas tika minēts Kopienas pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē⁽⁵⁵⁾ 3.5. punktā, pēc tam arī Kopienas pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā 15. punktā. Atbilstīgi šiem noteikumiem, lai atbalsta pasākums būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, tam jābūt stimulējošam vai tajā jāparedz saņēmēja līdzdalība.

(221) Konkrētajā gadījumā atbalsts ir nodokļu maksājumu atvieglojumi, kas nav stimulējoši un neparedz saņēmēja līdzdalību, un to saderība ar konkurences noteikumiem nav pierādīta. No tā izriet, ka atkāpes no atbalsta aizlieguma principa, kas noteiktas 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā, nav piemērojamas, un ka tas ir atbalsts, kas nav saderīgs ar LESD.

VIII. ATBALSTA ATGŪŠANA

(222) Atbalstam lauksaimniecības kooperatīviem, ko Spānijas iestādes piešķirušas atbilstīgi karaļa dekrēta–likuma Nr. 10/2000 1. pantam, atkāpes no atbalsta aizlieguma principa, kas noteiktas 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā, nav piemērojamas, un tas ir atbalsts, kas nav saderīgs ar LESD.

(223) Gadījumiem, kad nelikumīgs atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā noteikts, ka Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu

no saņēmēja. Atgūšana ir nepieciešama, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju, atceļot visas finanšu priekšrocības, ko nelikumīgi piešķirtā atbalsta saņēmējs nepamatoti izmantojis kopš atbalsta piešķiršanas.

(224) Tomēr Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā tiek precizēts, ka “Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu”. Jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā kādu Kopienas tiesību vispārēju principu, piemēram, tiesiskās palāvības principu, varētu piemērot, lai atceltu nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšanu no saņēmējiem. Atbilstīgi tam, kas nostiprināts judikatūrā, tiesiskās palāvības principa aizsardzības mērķis ir nodrošināt to situāciju un tiesisko attiecību paredzamību, kas attiecas tikai uz Kopienas tiesībām.

(225) Tomēr atbilstīgi Tiesas judikatūrai atsaukties uz tiesiskās palāvības principu, ko nosaka Kopienas regulējums, var tikai tiktāl, ciktāl Eiropas Savienība iepriekš pati ir izveidojusi situāciju, kas rada tiesisko palāvību⁽⁵⁶⁾. Tiesa atkārtoti ir lēmusi, ka tiesības atsaukties uz tiesiskās palāvības principa aizsardzību attiecas uz katru lietas dalībnieku, kura lietā kāda Kopienas iestāde radījusi pamatotas cerības. Turklāt neviens nevar atsaukties uz šā principa pārkāpšanu, ja pārvaldes iestādes viņam nav šo principu skaidri apliecinājušas⁽⁵⁷⁾. Tādējādi tiesības atsaukties uz tiesiskās palāvības principu ir katram tiesājamajam, kuram kāda Kopienas iestāde devusi pamatotas cerības, kas balstītas uz skaidru šā principa apliecinājumu, ko šī iestāde viņam sniegusi.

(226) Konkrētajā gadījumā nekas nav uzskatāms par tādu, ko strīdīgā atbalsta saņēmējs varētu interpretēt kā skaidru apliecinājumu tam, ka atbalsts ir likumīgs. Vispirms jāprecizē, ka atbalsts tika sniegts, nesagaidot attiecīgo Komisijas galīgo lēmumu atbilstīgi LESD 108. panta 3. punktam. Tiesa⁽⁵⁸⁾ turklāt vairākkārt norādīja, ka, “ņemot vērā to, ka valsts atbalsta kontrole, ko Komisija veic

⁽⁵⁵⁾ OV C 28, 1.2.2000., 2. lpp.

⁽⁵⁶⁾ Pirmās instances tiesas 2007. gada 12. decembra spriedums Lietā T-348/03, *Koninklijke Friesland Foods NV, Krāj.* 2007, II-101. lpp.

⁽⁵⁷⁾ Tiesas 2005. gada 24. novembra spriedums Vācija pret Komisiju, Lieta C-506/03, 58. lpp.; 2006. gada 22. jūnija spriedums, Lietas C-182/03 un 217/03, *Belgium and Forum 187 ASBL* pret Komisiju, Krāj. 2006, I-5479. lpp.

⁽⁵⁸⁾ Tiesas 1990. gada 20. septembra spriedumi Komisija pret Vāciju, C-5/89, Rec. 1990, I-3437. lpp.; 1997. gada 14. janvāra spriedums Spānijas Karaliste pret Komisiju, Lieta C-169/95, Rec. 1997, I-135. lpp.; 1997. gada 20. marta spriedums *Alcan Deutschland*, C-24/95 Rec. 1997, I-1591. lpp. un 2004. gada 11. novembra spriedums *Daewoo Electronics Manufacturing España et Territorio Historico de Alava*, *Diputación Foral de Alava* pret Komisiju, C-183/02 un C-187/02, Krāj. 2004, I-10609. lpp.

atbilstīgi Līguma 93. pantam [LESD jaunais 108. pants], ir obligāta, uzņēmumiem, kuri saņem atbalstu, principā tiesiskā palāvība par to, ka atbalsts ir likumīgs, varētu būt tikai tad, ja atbalsts piešķirts, ievērojot šajā pantā noteikto procedūru, kā arī to, ka rūpīgam uzņēmējam parasti jāpārlicinās, ka šī procedūra ir ievērota." Šajā ziņā Tiesa norādīja arī, ka "dalībvalsts, kuras iestādes ir piešķirušas atbalstu, pārkāpjot EK līguma 88. pantā [LESD jaunais 108. pants] minētos procedūras noteikumus, nevar atsaukties uz atbalsta saņēmēju tiesiskās palāvības principu, lai izvairītos no pienākuma veikt nepieciešamos pasākumus un izpildītu Komisijas lēmumu, kurā noteikta atbalsta atgūšana. Pieļaut šādu iespēju būtu tas pats, kas atņemt EK līguma 87. un 88. pantam [LESD jaunais 107. un 108. pants] tā lietderību tiktāl, ciktāl valsts iestādes varētu balstīties uz pašu nelikumīgo rīcību, lai nolemtu neveiksmēi tos Komisijas lēmumus, ko tā pieņēmusi atbilstīgi Līguma noteikumiem" ⁽⁵⁹⁾.

(227) Tas, ka Komisija pieņēma lēmumu, kurā norādīts, ka apstrīdāmie pasākumi nav valsts atbalsts ⁽⁶⁰⁾, un kurš ir pārsūdzams, tātad – vēl nav galīgs, pēc tam tas, ka Pirmās instances tiesa anulēja šo lēmumu, atbalsta saņēmējiem nevar radīt tiesisko palāvību. Atbilstīgi pastāvīgajai judikatūrai Tiesa atzina, ka tas, ka Komisija sākumā pieņēma lēmumu, neminot iebildumus pret apstrīdēto atbalstu, nevar radīt tiesisko palāvību atbalsta saņēmēja lietā tāpēc, ka šis lēmums tika apstrīdēts apelācijai paredzētajos termiņos un pēc tam Tiesa šo lēmumu anulēja ⁽⁶¹⁾. Tāpēc, "kamēr Komisija nav pieņēmusi apstiprinošu lēmumu un kamēr nav pagājis apelācijas iesniegšanas termiņš, atbalsta saņēmējs nevar būt drošs par paredzētā atbalsta likumību, kas ir vienīgais iemesls, lai atbalsta saņēmējam rastos tiesiskā palāvība" ⁽⁶²⁾. Konkrētajā gadījumā par Komisijas Lēmumu 2003/293/EK, kurā pasākumi nav uzskatīti par valsts atbalstu, prasītajos termiņos tika iesniegta apelācijas sūdzība, un atbilstīgi iepriekšminētajai judikatūrai tas nevar būt galīgs lēmums, kas šā lēmuma adresātiem var radīt tiesisko palāvību.

(228) Tādējādi, tā kā nav apstākļu, kas varētu radīt tiesisko palāvību, Komisija prasa nelikumīgo atbalstu atmaksāt.

(229) Šis lēmums attiecas uz izskatītajiem atbalsta pasākumiem, un tas jāpilda nekavējoties, jo īpaši attiecībā uz visu to

individuālo atbalstu atgūšanu, kas piešķirti atbilstīgi šīm shēmām, izņemot to, kurš piešķirts īpašiem projektiem, kas šā atbalsta piešķiršanas laikā atbilda visiem *de minimis* ⁽⁶³⁾ regulas vai atbrīvojuma regulas noteikumiem, vai Komisijas apstiprinātu atbalsta shēmu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, ko Spānijas iestādes piešķirušas lauksaimniecības kooperatīviem atbilstīgi karaļa dekrēta-likuma Nr. 10/2000 1. pantam, neskarot šā lēmuma 2. panta piemērošanu, ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Pirmajā pantā minētos pasākumus nevarētu uzskatīt par valsts atbalstu, ja tie atbilstu nosacījumiem, kas izklāstīti Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulā (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.

3. pants

1. Spānijas iestādes veic nepieciešamos pasākumus, lai no atbalsta saņēmējiem atgūtu 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu, neskarot 2. pantu.

2. Atgūstamajā atbalstā iekļauta procentu likme, sākot ar dienu, kad atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz atbalsta atmaksāšanas dienai.

3. Procentu likmi aprēķina, par pamatu ņemot saliktu bāzi, atbilstīgi noteikumiem, kas paredzēti V nodaļā Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004 ⁽⁶⁴⁾.

4. Atgūšana notiek nekavējoties atbilstīgi valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, ar nosacījumu, ka tās pieļauj nekavējošu un efektīvu šā lēmuma izpildi.

⁽⁵⁹⁾ Tiesas 2004. gada 1. aprīļa spriedums, Lieta C-99/02, Komisija pret Itāliju, Lieta C-5/89, *Krāj. 2004*, I-3353. lpp., 21. apsvērums, kurā jo īpaši ir atsauce uz iepriekšminēto Tiesas 1990. gada 20. septembra spriedumu.

⁽⁶⁰⁾ Iepriekšminētais Lēmums 2003/293/EK.

⁽⁶¹⁾ Skatīt 58. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶²⁾ Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums Komisija pret Itāliju, Lieta C-91/01, *Krāj. 2004*, I-4355. lpp.

⁽⁶³⁾ Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.).

⁽⁶⁴⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

4. pants

1. Lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un efektīva.

2. Spānijas iestādes raugās, lai šis lēmums tiktu īstenots četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas Spānijas iestādes iesniedz Komisijai šādu informāciju:

- a) to atbalsta saņēmēju saraksts, kuri atbalstu saņēma atbilstīgi shēmai, kas minēta 1. pantā, kā arī atbalsta summu, kas nodota katra saņēmēja rīcībā;
- b) kopējā summa (pamatsumma plus atgūšanas procentu likme), kas jāatgūst no atbalsta saņēmējiem;
- c) šā lēmuma izpildei jau pieņemto vai paredzēto pasākumu sīks apraksts;
- d) dokumenti, kas pierāda, ka atbalsta saņēmēji ir saņēmuši rīkojumu par atbalsta atmaksu.

2. Spānijas iestādes informē Komisiju par panākumiem saistībā ar valsts pasākumiem šā lēmuma īstenošanā, līdz pabeigta 1. pantā minētā atbalsta atgūšana.

Pēc divu mēnešu laikposma, kas minēts 1. punktā, Spānijas iestādes pēc Komisijas lūguma iesniedz ziņojumu par jau pieņemtajiem un paredzētajiem pasākumiem, lai izpildītu šā lēmuma noteikumus. Šajā ziņojumā norāda arī sīku informāciju par atbalsta apjomu un atgūšanas procentu likmēm, ko atbalsta saņēmēji jau ir atmaksājuši.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Spānijas Karalistei.

Briselē, 2009. gada 15. decembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Mariann FISCHER BOEL